

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ: ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ: ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

**ΘΕΜΑ: ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΧΕΔΙΑΣΤΙΚΟΥ ΠΛΑΝΟΥ ΣΤΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΩΡΑΙΟΚΑΣΤΡΟΥ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΠΕΝΤΑΕΤΟΥΣ-5ΕΤΟΥΣ
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ.**

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΜΑΓΔΑ ΣΑΜΑΡΑ
ΕΠΟΠΤΡΙΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: ΕΛΣΑ ΚΑΣΤΡΙΝΟΥ-ΠΙΤΙΛΑΚΗ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2007

Ανάπτυξη σχεδιαστικού πλάνου στη δημοτική βιβλιοθήκη του Δήμου Ωραιοκάστρου στα πλαίσια 5ετούς στρατηγικού σχεδιασμού.

Ανάπτυξη σχεδιαστικού πλάνου στη δημοτική βιβλιοθήκη του Δήμου Ωραιοκάστρου στα πλαίσια 5ετούς στρατηγικού σχεδιασμού.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	
ΠΡΟΛΟΓΟΣ	4
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	6
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	10
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ	10
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	22
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ	22
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	26
ΔΗΛΩΣΗ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ, ΟΡΑΜΑΤΟΣ & ΑΞΙΩΝ.....	26
Δήλωση Αποστολής	29
Δήλωση Οράματος	30
Δήλωση Αξιών	31
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4	32
ΣΚΟΠΟΙ ΠΕΝΤΑΕΤΟΥΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ	32
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5	46
ΕΠΙΛΟΓΟΣ.....	46
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	47
Α).Ελληνικές βιβλιογραφικές αναφορές.	47
Β). Ξένες βιβλιογραφικές αναφορές	50
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Σε κάθε σύγχρονη κοινωνία, της πληροφορίας ο πολιτισμός είναι το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό που προσδιορίζει την εθνική και πολιτιστική ταυτότητα κάθε λαού. Για το λόγο αυτό η αξιοποίηση και διάχυση των πληροφοριών από το βασικό του φορέα που είναι η βιβλιοθήκη είναι αναγκαία όσο ποτέ άλλοτε. Και μάλιστα η Δημοτική βιβλιοθήκη είναι εκείνη που πρέπει να θέτει απροκατάληπτα στη διάθεση των μελών της κοινότητας που εξυπηρετεί κάθε πληροφορία, στα πλαίσια πάντα των αρμοδιοτήτων της, προκειμένου να συμβάλλει στην καλύτερη ενσωμάτωση των πολιτών στην κοινωνία.

Ακόμη, το γεγονός ότι συμβάλλει στην παροχή πληροφοριακού αλλά και εκπαιδευτικού καθώς και ψυχαγωγικού υλικού την καθιστά αρωγό στη διαδικασία της «δια βίου μάθησης», στοιχείο το οποίο αποτελεί έναν από τους σκοπούς της τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα. Πρόκειται δηλαδή για γνωρίσματα που φέρει το πληροφοριακό κέντρο και τα οποία συμβάλλουν στην περαιτέρω γαλούχηση των χρηστών ενώ δρουν υποστηρικτικά για την εύκολη και εποικοδομητική εναρμόνιση και συμβίωση τους με τα υπόλοιπα μέλη του κοινωνικού συνόλου, όπου ανήκουν. Καταλαβαίνουμε συνεπώς, πόσο πολυσήμαντος και ευαίσθητος είναι ο ρόλος της κάθε Δημοτικής βιβλιοθήκης.

Είναι ευρύτατα γνωστό, όμως, πως αυτού του είδους το κέντρο πηγής μάθησης πρωταρχικά στοχεύει στην ικανοποίηση των αναγκών της κοινότητας που εξυπηρετεί. Για την καλύτερη τώρα και αποδοτικότερη επίτευξη αυτού το πιο ενδεδειγμένο αλλά και δοκιμασμένο ευρέως, τουλάχιστον στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες, μέσο αποτελεί η οργάνωση ενός σχεδιαστικού πλάνου. Κάθε υπηρεσία λοιπόν, μέσω αυτού θα δρομολογεί διαδοχικές λειτουργίες σε συγκεκριμένα χρονικά διαστήματα προσπαθώντας να αποπερατώσει το σκοπό που έχει θέσει.

Αξίζει να αναφερθεί μάλιστα ότι στον τομέα του πολιτισμού και της πληροφόρησης ο στρατηγικός σχεδιασμός αποτελεί καίριο θέμα, καθώς συμβάλλει στην ευημερία των κοινοτήτων. Για το λόγο αυτό τα σχεδιαστικά πλάνα πρέπει να ενσωματώνονται στις στρατηγικές της εθνικής κυβέρνησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης προς όφελος της κοινωνίας.

Ανάπτυξη σχεδιαστικού πλάνου στη δημοτική βιβλιοθήκη του Δήμου Ωραιοκάστρου στα πλαίσια 5ετούς στρατηγικού σχεδιασμού.

Στην παρούσα πτυχιακή εργασία καλούμαστε να αναφερθούμε στη διαδικασία κατά την οποία η Δημοτική βιβλιοθήκη Ωραιοκάστρου καλείται να συνθέσει ένα σχεδιαστικό πλάνο στα πλαίσια του χρονικού διαστήματος 2007-2012. Ένας στρατηγικός σχεδιασμός δηλαδή που θα θέσει τους αντικειμενικούς στόχους του οργανισμού καθώς και την αποστολή που θα κληθεί να ολοκληρώσει, ενώ η υλοποίηση του θα επιτευχθεί μέσω συγκεκριμένων προτάσεων και τεχνικών.

Πιο συγκεκριμένα η πτυχιακή εργασία αποτελείται από: **Εισαγωγή**, όπου δίνονται κάποιες γενικές πληροφορίες για την έννοια της δημοτικής βιβλιοθήκης αλλά και του τι είναι στρατηγικός σχεδιασμός, ενώ παρατίθεται και ιστορική αναδρομή για τους οργανισμούς αυτούς. **Κεφάλαιο 1**, όπου γίνεται αναφορά στην τρέχουσα κατάσταση της βιβλιοθήκης, στο εσωτερικό της δηλαδή περιβάλλον. **Κεφάλαιο 2**, το οποίο περιέχει στοιχεία που συνθέτουν το εξωτερικό περιβάλλον του οργανισμού. **Κεφάλαιο 3**, όπου δηλώνονται η αποστολή, το όραμα και οι αξίες της βιβλιοθήκης. **Κεφάλαιο 4**, όπου ορίζονται οι σκοποί του πληροφοριακού κέντρου. **Κεφάλαιο 5**, όπου δίνεται ο επίλογος. **Παράρτημα**, όπου παρατίθενται το manifesto της UNESCO για τις Δημοτικές βιβλιοθήκες, ενώ δίνεται και η αντίστοιχη νομοθεσία που καλύπτει τις δημοτικές βιβλιοθήκες.

Κλείνοντας, νιώθω υποχρέωση να ευχαριστήσω την Έλσα Καστρινού-Πιτιλάκη, υπεύθυνη καθηγήτρια μου για την πολύτιμη βοήθεια και την αμέριστη συμπαράσταση που μου προσέφερε.

Επίσης, θα ήθελα να ευχαριστήσω τις βιβλιοθηκονόμους της Δημοτικής βιβλιοθήκης Ωραιοκάστρου για την άμεση ανταπόκριση που συνάντησα κατά τη συμπλήρωση ενός ερωτηματολογίου που τους είχα θέσει με σκοπό την καλύτερη προσέγγιση του θέματος μου.

Τέλος, σημαντική και ιδιαίτερα βοηθητική ήταν η επαφή μου με τους υπαλλήλους της Κεντρικής Δημοτικής βιβλιοθήκης του Δήμου Θεσσαλονίκης στην προσπάθεια μου να αναζητήσω κάποιες πληροφορίες. Για το λόγο αυτό τους ευχαριστώ θερμά.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ιστορία των Ελληνικών Δημοτικών Βιβλιοθηκών είναι άρρηκτα συνδεδεμένη και με την εξέλιξη του ελληνικού κράτους. Ως πρώτες βιβλιοθήκες ανοιχτές στο ευρύτερο κοινό θεωρούνται οι βιβλιοθήκες των αρχών του 19ου αιώνα, που λειτουργούσαν, όταν ο λαός είχε μπει στο στάδιο της πνευματικής αναγέννησης και οικονομικής ανάπτυξης και διαθέτει τη δυνατότητα να οργανώνει παρόμοιους φορείς. Αναφέρω τις βιβλιοθήκες Ζαγοράς, Δημητσάνας, Κοζάνης (1762-1813).

Στο νέο ανεξάρτητο Ελληνικό κράτος ιδρύονται οι πρώτες δημοτικές βιβλιοθήκες όπως η Δημοτική της Αθήνας 1836, Δημοτική βιβλιοθήκη του Πειραιά 1874.

Πολλές Δημοτικές βιβλιοθήκες δημιουργούνται με την πρωτοβουλία και το μεράκι μερικών όπως η Λέσχη Ποντίων της Νάουσας 1925, Καρδίτσας 1927, Θεσσαλονίκης 1932, δημοτικής βιβλιοθήκης Πατρών 1948, Καλλιθέας 1954.

Το ρεύμα ίδρυση βιβλιοθηκών εντείνεται στις δεκαετίες '70 και '80. Οι δημοτικές και κοινοτικές βιβλιοθήκες στην Ελλάδα σήμερα υπολογίζονται, κατά την εκτίμηση όλων των στοιχείων που έχουμε στη διάθεσή μας, από απογραφές δηλαδή αλλά και σύμφωνα με τον κατάλογο που έχει εκδώσει το ΥΠΕΠΘ, σε 390 περίπου. Ο αριθμός αυτός έχει προκύψει ύστερα από απαρίθμηση αυτών των βιβλιοθηκών σε κάθε γεωγραφικό διαμέρισμα και αντίστοιχα νομό του ελληνικού χώρου.

Είναι μάλλον σίγουρο το γεγονός ότι οι δημοτικές βιβλιοθήκες που βρίσκονται στα όρια της πρωτεύουσας, Αθήνας υπερτερούν τόσο στη συλλογή που διαθέτουν, στον εξοπλισμό, υπηρεσίες, αναγνωστήρια όσο και στο προσωπικό που απασχολείται σε αυτές. Αφενός η οργάνωση του υλικού που διαθέτουν (ταξινόμηση, δελτιοκατάλογοι) είναι ποιοτικά ανώτερη, αφετέρου οι χώροι στέγασης χαρακτηρίζονται από κάθε είδους ανέσεις. Σε όλα αυτά ο κύριος παράγοντας που λειτουργεί υποστηρικτικά είναι οι πόροι που διατίθενται

(κονδύλια, δωρεές) από τον εκάστοτε Δήμο/Δήμαρχο.

Οι δημοτικές βιβλιοθήκες ιστορικά είναι βασικό ίδρυμα για τη συμμετοχή των πολιτών στα κοινά για ποικίλους λόγους, αλλά κυρίως γιατί μπορούν να αντιπροσωπεύουν το δημόσιο πρόσωπο της τοπικής αυτοδιοίκησης. Μερικές φορές είναι τα μόνα δημόσια κτίρια στις τοπικές κοινότητες και συχνά έχουν ώρες λειτουργίας πιο φιλικές στο χρήστη από τις κυβερνητικές υπηρεσίες. Έτσι, οι υπηρεσίες αυτές είναι διαθέσιμες πέρα από τις κανονικές ώρες γραφείου. Μπορούν Και, βέβαια, είναι σαφές το πόσο πολύ ο δήμος της Αθήνας βοηθάει στην όσο το δυνατό καλύτερη λειτουργία των δημοτικών βιβλιοθηκών, όπως άλλωστε συμβαίνει και με άλλες υπηρεσίες του Δήμου.

Παρατηρείται συνεπώς ανισομερή κατανομή των πόρων κατά νομό και γεωγραφικό διαμέρισμα.¹ να προσφέρουν χώρο σε άτομα για να συναντούν τοπικούς συμβούλους, καθώς και χώρους συνάντησης για διοργάνωση εκδηλώσεων από συλλόγους υποστηρίζοντας τους με την παροχή πρόσβασης σε υπολογιστές, φωτοτυπικά. Επιπλέον, σε πρόσφατη έρευνα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής έχουν ταυτιστεί ως τα μέρη από τα οποία γίνεται πιο συχνά η πρόσβαση στις υπηρεσίες της τοπικής ηλεκτρονικής διακυβέρνησης¹.

Σ' αυτό το σημείο όμως κρίνεται απαραίτητη η αναφορά στο τι είναι η δημοτική βιβλιοθήκη. Σύμφωνα με την UNESCO λοιπόν, είναι το τοπικό κέντρο πληροφοριών που διαθέτει στους χρήστες γνώσεις και πληροφορίες κάθε είδους. Οι υπηρεσίες παρέχονται με βάση την ισότητα στην πρόσβαση όλων ανεξάρτητα από ηλικία, φύλο, θρησκεία, εθνικότητα, γλώσσα ή κοινωνική τάξη. Θα πρέπει επίσης να παρέχονται υπηρεσίες και υλικό στους χρήστες εκείνους που για οποιοδήποτε λόγο αδυνατούν να χρησιμοποιήσουν τις υπηρεσίες και το υλικό της βιβλιοθήκης, όπως γλωσσικές μειονότητες, άτομα με αναπηρία, άτομα σε νοσοκομεία ή φυλακές. Ομάδες κάθε ηλικίας πρέπει να βρίσκουν στη βιβλιοθήκη υλικό που ανταποκρίνεται στις ανάγκες τους.

Η συλλογή και οι υπηρεσίες της πρέπει να περιλαμβάνουν κατάλληλα μέσα κάθε είδους, σύγχρονες τεχνολογίες, καθώς και τις παραδοσιακές μορφές παρουσίασης των πληροφοριών. Θεωρείται βασικής σημασίας η ποιότητα και η σχετικότητα του υλικού με

---

¹ Κοκκίνης, Σπύρος. Δημοτικές και κοινοτικές βιβλιοθήκες στην Ελλάδα. Αθήνα: Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, 1974.

τις τοπικές ανάγκες και συνθήκες. Το υλικό πρέπει να αντανακλά τις σύγχρονες τάσεις και την εξέλιξη της κοινωνίας, καθώς και την μνήμη της ανθρώπινης προσπάθειας και φαντασίας. Η συλλογή και οι υπηρεσίες που παρέχει η βιβλιοθήκη δεν πρέπει να υφίστανται καμία μορφή ιδεολογικής, πολιτικής ή θρησκευτικής λογοκρισίας ή εμπορικές πιέσεις.²

Σχετικά τώρα με τη σημασιολογία του όρου στρατηγικός σχεδιασμός θα προσπαθήσουμε να την προσεγγίσουμε κάπως έτσι. Κατ' αρχάς όλοι γνωρίζουμε πως ο σχεδιασμός γενικά αποτελεί τον τρόπο μέσω του οποίου ο οργανισμός ή η επιχείρηση θέτει προς υλοποίηση συγκεκριμένες πρακτικές με την προοπτική να φτάσει στον επιθυμητό αντικειμενικό στόχο που έχει θέσει. Στην ουσία δηλαδή πρόκειται για μία πειθαρχημένη προσπάθεια να παραχθούν αποφάσεις και δράσεις οι οποίες θα οδηγήσουν προς μία κατεύθυνση και θα διαμορφώσουν τον οργανισμό (Bryson,1995). Ο στρατηγικός σχεδιασμός απαιτεί από τον οργανισμό να εξετάσει το περιβάλλον στα πλαίσια του οποίου λειτουργεί. Τον βοηθάει να επικεντρώσει την προσοχή του σε καίρια θέματα αλλά και στις προκλήσεις του μέλλοντος. Παρέχει βοήθεια στα πρόσωπα που διοικούν τον οργανισμό, στους διευθυντές της εκάστοτε βιβλιοθήκης να αποφασίσουν τη μέθοδο και τις τεχνικές που θα ακολουθήσουν, για να επιλύσουν τα καίρια αυτά θέματα και να ανταποκριθούν αξιόλογα στις προκλήσεις. Συμπερασματικά, ο Στρατηγικός Σχεδιασμός οδηγεί κάθε οργανισμό στη συνειδητοποίηση του «τι ακριβώς είναι» και «τι θα ήθελε μελλοντικά να είναι».

Κάτι παρόμοιο με το παραπάνω δέχονται και οι περισσότεροι ειδικοί. Αυτοί δηλαδή διατείνονται πως στρατηγικός σχεδιασμός είναι μία διαδοχική διαδικασία, κατά την οποία ο κάθε οργανισμός οραματίζεται το επιθυμητό/ιδανικό μέλλον του ως υπόσταση και καθορίζει τις απαιτούμενες πρακτικές προκειμένου να το κατακτήσει.

Τέλος, συνοπτικά μιλώντας, ο Στρατηγικός Σχεδιασμός προσδιορίζει τις δράσεις που αφορούν το μέλλον της αποστολής της βιβλιοθήκης, τις δράσεις που πρέπει να

---

² UNESCO. Manifesto for Public Libraries,1994.

Ανάπτυξη σχεδιαστικού πλάνου στη δημοτική βιβλιοθήκη του Δήμου Ωραιοκάστρου στα πλαίσια 5ετούς στρατηγικού σχεδιασμού.

οργανωθούν για την επιτυχία της αποστολής, καθώς και τον τρόπο οργάνωσης, γενικότερα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

Προτού γίνει αναλυτική αναφορά στον στρατηγικό σχεδιασμό, τον οποίο καλείται η βιβλιοθήκη να υλοποιήσει, κρίνουμε σημαντικό να αναφέρουμε ότι ένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός, όπως είναι η Δημοτική βιβλιοθήκη, πρέπει να ενδιαφέρεται για τα θέματα του κοινωνικοοικονομικού περιβάλλοντος για δύο λόγους.

Πρώτα, γιατί οποιαδήποτε αύξηση των γνώσεων πρέπει να ικανοποιεί τον κάθε υπάλληλο και, εν πάση περιπτώσει, γιατί ζει στο επιχειρηματικό περιβάλλον παίζοντας δύο ρόλους: το ρόλο του εργαζόμενου και το ρόλο του πολίτη. Ύστερα, γιατί, αν δεν έχει κάποια γνώση για το ευρύτερο περιβάλλον, η βιβλιοθήκη στην οποία εργάζεται μπορεί να δεχθεί τυχαίες και αναπάντεχες πιέσεις.³

Επιπρόσθετα, το σύγχρονο περιβάλλον μέσα στο οποίο λειτουργεί η βιβλιοθήκη μεταβάλλεται διαρκώς. Είναι, λοιπόν, αναγκαίο η οργανωτική δομή των υπηρεσιών αυτών να μην παρουσιάζει σημάδια δυσκινησίας, αλλά να μπορεί να προσαρμόζεται στις απαιτήσεις του περιβάλλοντος.⁴ Αναφερόμενοι τώρα σε μία μελέτη σχετικά με τη διαχείριση μίας βιβλιοθήκης τεκμηριώνεται το γεγονός ότι το μεγαλύτερο μέρος των αποφάσεων της ανώτατης διοίκησης σε μικρές βιβλιοθήκες απασχολείται περισσότερο με τις ανάγκες καθημερινής διαχείρισης (administration), επίβλεψη οργανωτικών αλλαγών και με τα συστήματα πληροφορικής.⁵

Με γνώμονα λοιπόν τη σωστή λειτουργία του στρατηγικού σχεδιασμού, τον οποίο θα υιοθετήσει και μετά θα υλοποιήσει η Δημοτική Βιβλιοθήκη του δήμου Ωραιοκάστρου κρίνεται αναγκαίο και μάλιστα σημαντικό να γίνει ανάλυση και εκτίμηση πρωταρχικά του εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος στα πλαίσια του οποίου λειτουργεί η συγκεκριμένη βιβλιοθήκη.

---

³ Mullins, J. "People-centred management in a library content." *Library Review*, 50(2001):305-309.

⁴ Χλωμούδης, Κωνσταντίνος, Πέτρος, Κωσταγιόλας. Σύγχρονες βιβλιοθήκες, τράπεζες πληροφοριών: οργάνωση & νέες τάσεις. Αθήνα: Τζέι τζέι Ελλάς, 2004.

⁵ Pors, N.O, C.G, Johansen. "Library directors under cross-pressure between new public management and value-based management." *Library management*, 24(2003):51-60.

Ανάπτυξη σχεδιαστικού πλάνου στη δημοτική βιβλιοθήκη του Δήμου Ωραιοκάστρου στα πλαίσια 5ετούς στρατηγικού σχεδιασμού.

- **Εγκαταστάσεις:** Η Δημοτική βιβλιοθήκη στεγαζόταν το 1998, οπότε και η αρχή λειτουργίας της, στο ισόγειο (τόρα, Γραφείο Πολιτισμού) του δημαρχιακού μεγάρου. Αξιοσημείωτο είναι το ότι τα εγκαίνια της πραγματοποιήθηκαν από το δημοσιογράφο-συγγραφέα κ. Φρέντο Γερμανό.

Ανάπτυξη σχεδιαστικού πλάνου στη δημοτική βιβλιοθήκη του Δήμου Ωραιοκάστρου στα πλαίσια 5ετούς στρατηγικού σχεδιασμού.

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Ο Δήμαρχος Νικόλαος Μπάτος
& το Δημοτικό Συμβούλιο
σας προσκαλούν στην τελετή των εγκαινίων
της ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΩΡΑΙΟΚΑΣΤΡΟΥ
(στο Δημαρχιακό Μέγαρο)
που θα πραγματοποιηθεί
την Παρασκευή 18 Σεπτεμβρίου στις 7 μμ.
από τον Δημοσιογράφο - Συγγραφέα κ. Φρέντυ Γερμανό.

Θα ακολουθήσει παράσταση Καραγκιόζη.

Κατά το έτος 2000 όμως μεταφέρθηκε σε καινούργιο κτίριο το οποίο βρίσκεται απέναντι από το Δημαρχείο. Πρόκειται για ένα χώρο ο οποίος στεγάζει αποκλειστικά σχεδόν, τη Δημοτική βιβλιοθήκη. Το αναφερόμενο οίκημα έχει μισθωθεί από το Δήμο, όπως άλλωστε προβλέπει και η σχετική νομοθεσία⁶ (βλέπε, ΦΕΚ Α337). Αναφερόμενοι τώρα πιο συγκεκριμένα στο κτίριο της βιβλιοθήκης έχουμε να πούμε ότι απαρτίζεται από τέσσερις(4) κύριους χώρους. Πριν προχωρήσουμε, σ' αυτό το σημείο πρέπει να αναφέρουμε ότι στα πλαίσια της δημοτικού αυτού πληροφοριακού κέντρου λειτουργεί και τμήμα παιδικής βιβλιοθήκης. Έτσι υπάρχει ο κύριος χώρος, όπου βρίσκεται και η κύρια συλλογή ταξιθετημένη στα ράφια βιβλιοθηκών(DDC-Dewey Decimal Classification), ενώ συνυπάρχουν και τα δύο γραφεία του προσωπικού. Ξεχωριστή αίθουσα δίπλα είναι εξοπλισμένη με δύο ηλεκτρονικούς υπολογιστές προς εξυπηρέτηση των χρηστών. Απέναντι από αυτό το χώρο βρίσκεται το τμήμα της παιδικής βιβλιοθήκης, όπου ένας χρήστης ανατρέχει σε περίπτωση που αναζητά εκπαιδευτικό, ψυχαγωγικό και προσχολικό υλικό. Τέλος παρακείμενα κάθε επισκέπτης συναντά μία αίθουσα-αναγνωστήριο εξοπλισμένη με γραφεία, η οποία εξυπηρετεί κάθε χρήστη που θέλει να μελετήσει ή ερευνήσει στον ίδιο το χώρο της βιβλιοθήκης.

- **Πόροι:** Έχοντας υπόψη ότι αναφερόμαστε σε μη κερδοσκοπικό οργανισμό κοινωφελούς χαρακτήρα και σύμφωνα με τους όρους που προσδιορίζει η σχετική νομοθεσία για το συγκεκριμένο τομέα λειτουργίας του πληροφοριακού κέντρου⁷ (βλέπε, ΦΕΚ Α337), αναφέρονται τα παρακάτω. Οι πόροι της δημοτικής βιβλιοθήκης προέρχονται κατά κύριο λόγο από επιχορήγηση του Δήμου Ωραιοκάστρου και από ίδιους φόρους που επιβαρύνουν τους δημότες. Και, για να μιλήσουμε πιο συγκεκριμένα το ποσό

---

⁶ Αρθρ.9 του Ν 3149/2003

⁷ Αρθρ.10 του Ν3149/2003

της επιχορήγησης απορρέει από τη νομαρχία Θεσσαλονίκης, στα πλαίσια της οποίας εντάσσεται και ο αναφερόμενος δήμος, το οποίο ποσό με τη σειρά του κατατίθεται σ'αυτήν από το ελληνικό κράτος. Κρατικές επιχορηγήσεις στην ουσία προερχόμενες από υπουργεία, όπως το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας&Θρησκευμάτων, το Υπουργείο Ανάπτυξης, συντελούν την ύπαρξη πόρων απαραίτητων για την ομαλή λειτουργία του οργανισμού. Κάθε χρόνο ,λοιπόν, και συγκεκριμένα στην αρχή του έτους οι προαναφερόμενη επιχορήγηση φτάνει στο Δήμο και με τη σειρά του ο δήμαρχος Ν.Μπάτος δίνει το χρηματικό ποσό στο προσωπικό της βιβλιοθήκης. Αυτό θα αναλάβει αποκλειστικά την αξιοποίησή του ανάλογα με τις πάγιες αλλά και εκάστοτε ανάγκες του οργανισμού. Επιπρόσθετα, ένα αξιόλογο χρηματικό ποσό που ενισχύει τους πάγιους πόρους της βιβλιοθήκης αποτελεί προϊόν των εισπράξεων από διάφορες οργανώσεις εκθέσεων βιβλίου, διαλέξεων, ομιλιών και άλλα. Πρόκειται για εκδηλώσεις που διαδραματίζονται με σκοπό την ενίσχυση του συγκεκριμένου κέντρου πηγής μάθησης. Και μάλιστα για να ακριβολογήσουμε αναφέρουμε τη μηνιαία συνήθως εκδήλωση με θέμα «Λογοτεχνικά Βραδινά»,η οποία πραγματοποιείται στην αίθουσα εκδηλώσεων του δημαρχείου υπό την εποπτεία-συντονισμό της Δημοτικής βιβλιοθήκης. Στα πλαίσια αυτών άλλοτε προσκαλούνται συγγραφείς(Α.Βαρελά, Ρ.Σουρέλη, Μ.Κοντολέων)με σκοπό να μιλήσουν για κάποιο κοινωνικό θέμα και να συζητηθούν με το κοινό και άλλοτε συναντώνται με σκοπό να παρουσιάσουν τα καινούργια τους βιβλία και να συζητήσουν με το βιβλιόφιλο κοινό της.

- **Συλλογή υλικού:** Προτού γίνει αναφορά στη συλλογή, την οποία έχει στη διάθεσή της η συγκεκριμένη βιβλιοθήκη και για να καταστεί κατανοητή η σημασία της έννοιας, κρίνεται σκόπιμο να αναφερθεί το ακόλουθο. Με τον όρο υλικό νοείται κάθε πηγή μάθησης, πληροφόρησης και γνώσης σε έντυπη, οπτικοακουστική, ηλεκτρονική, μαγνητική ή οποιαδήποτε άλλη μορφή όπως για παράδειγμα βιβλία ή έντυπες μονογραφίες, περιοδικά, εφημερίδες,

ανάτυπα/φυλλάδια, φωτοαντίγραφα, σπάνιες εκδόσεις, χειρόγραφα, βιντεοκασέτες, δίσκοι μουσικής/CD's, slides, χάρτες, άτλαντες, πληροφορίες σε ηλεκτρονικά ή μαγνητικά μέσα(cd's,δισκέτες, μικροφόρμες) και άλλα. Επίσης, εκπαιδευτικό/ψυχαγωγικό υλικό όπως επιτραπέζια παιχνίδια, εκπαιδευτικά προγράμματα και οποιοδήποτε άλλο υλικό.⁸Επειδή, λοιπόν, η δημοτική βιβλιοθήκη από την αρχή λειτουργίας της και στη συνέχεια έχει βασικό στόχο την κάλυψη των απαιτήσεων της κοινότητας που εξυπηρετεί, συγκεντρώνει υλικό ανάλογο με τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα του κοινού της. Έτσι, τη συλλογή της απαρτίζουν 7000 βιβλία λογοτεχνικής φύσης, τα οποία διατίθενται στους χρήστες της μέσω της διαδικασίας του δανεισμού. Επίσης, κάθε ενδιαφερόμενος έχει τη δυνατότητα να εντοπίσει στοιχεία γενικού, πληροφοριακού περιεχομένου στα πλαίσια της συλλογής των 800 περίπου πληροφοριακών έντυπων βιβλίων [εγκυκλοπαίδειες, λεξικά]. Όπως βέβαια συμβαίνει σε όλες τις βιβλιοθήκες ανεξαρτήτως της φύσης της καθεμίας, έτσι και στην αναφερόμενη ισχύει η απαγόρευση δανεισμού αυτού του είδους του υλικού. Άξιο αναφοράς είναι το ότι τα λογοτεχνικά βιβλία, μέρος της συλλογής, αποτελούν εκδόσεις του τρέχοντος έτους. Συνεπώς έχουμε να κάνουμε με πρόσφατα εκδιδόμενα λογοτεχνικά δημιουργήματα. Αυτό το χαρακτηριστικό μάλιστα έχει που παρατηρείται από την αρχή λειτουργίας της βιβλιοθήκης μέχρι και τη στιγμή που μιλάμε. Πρόκειται έτσι για ένα γνώρισμα που την καθιστά ξεχωριστή στο είδος της. Όχι μόνο αυτό αλλά αξίζει να γίνει ιδιαίτερη μνεία στο οπτικοακουστικό υλικό που συγκεντρώνει. Αριθμεί λοιπόν 400 βιντεοκασέτες. Από αυτές οι περισσότερες καταπιάνονται με θέματα εκπαιδευτικού ενδιαφέροντος και απευθύνονται σε παιδιά, χρήστες της βιβλιοθήκης. Αρκετές από αυτές μάλιστα εσωκλείουν ντοκιμαντέρ (ΑΝΑΚΑΛΥΠΤΩ) που πάλι απευθύνονται σε παρόμοιες ηλικίες. Ωστόσο, σε αντίθεση με το τι παρατηρείται στις εκδόσεις των λογοτεχνικών βιβλίων, οι βιντεοκασέτες έχουν αρκετό καιρό να ανανεωθούν λόγω της

---

⁸ ΦΕΚ τχ ΙΖ 672/1998.

τεχνολογικής εξέλιξης και της εμφάνισης των DVD's και τα οποία προϋποθέτουν ανάλογο τεχνικό εξοπλισμό, που η παρούσα βιβλιοθήκη δε διαθέτει. Τέλος, το αναφερόμενο πληροφοριακό κέντρο έχει στη διάθεσή του τις εγκυκλοπαίδειες ΔΟΜΗ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ και μία ιστορικού περιεχομένου σε ηλεκτρονική μορφή(CD'S). Παράλειψη θα ήταν αν δεν αναφέραμε ότι η κύρια συλλογή της βιβλιοθήκης είναι ταξινομημένη με βάση τις δέκα κύριες κατηγορίες του ταξινομικού συστήματος DEWEY/DDC(Dewey decimal classification).

- **Προσωπικό:** Ο αριθμός του προσωπικού μίας βιβλιοθήκης εξαρτάται από το μέγεθος και τη σύνθεση του πληθυσμού, τις υπηρεσίες που παρέχει και επίσης από το ωράριο που ακολουθεί. Θεωρείται επιτυχημένη η λειτουργία του εκάστοτε δημοτικού πληροφοριακού κέντρου από τη στιγμή που το προσωπικό της έχει την ικανότητα να επικοινωνεί αποτελεσματικά με το κοινό του, να κατανοεί τις ανάγκες τους και να τους εμπνέει εμπιστοσύνη. Κάθε βιβλιοθηκονόμος είναι απαραίτητο να διακρίνεται από οξυδέρκεια, διορατικότητα και φαντασία έτσι, ώστε να μπορεί να αναγνωρίζει έγκαιρα τις ανάγκες της κοινότητας και γιατί όχι, να βρει ευκαιρίες για βελτίωση της συνεισφοράς της βιβλιοθήκης στην κάλυψη των αναγκών αυτών. Συγκεκριμένα τώρα σχετικά με το προσωπικό που απασχολεί η παρούσα βιβλιοθήκη αναφέρουμε τα παρακάτω. Η εξυπηρέτηση του κοινού της πραγματοποιείται από δύο βιβλιοθηκονόμους, οι οποίες είναι πτυχιούχοι της σχολής Βιβλιοθηκονομίας&Συστημάτων Πληροφόρησης του ανώτατου τεχνολογικού ιδρύματος Θεσσαλονίκης. Σίγουρα το προσωπικό αυτό σε αναλογία με τον πληθυσμό, 33000 κάτοικοι, του οποίου τις απαιτήσεις καλείται να ικανοποιήσει, δεν είναι επαρκές. Ωστόσο, αν αναλογιστούμε το μέγεθος των κτιριακών εγκαταστάσεων, όπου στεγάζεται η βιβλιοθήκη ,αμέσως κατανοούμε το λόγο που αναστέλει την ύπαρξη περισσότερων βιβλιοθηκονόμων ή και άλλων επαγγελματιών πληροφόρησης. Για το λόγο αυτό, όπως θα παρουσιαστεί αναλυτικότερα παρακάτω, ένας από τους

Ανάπτυξη σχεδιαστικού πλάνου στη δημοτική βιβλιοθήκη του Δήμου Ωραιοκάστρου στα πλαίσια 5ετούς στρατηγικού σχεδιασμού.

κύριους στόχους που θέτει ο οργανισμός είναι η απόκτηση καινούργιου χώρου στέγασης της βιβλιοθήκης. Παρ'όλα αυτά όμως, αξιοσημείωτο είναι πως έστω και αυτοί μόνο οι δύο επιστήμονες πληροφόρησης αποδίδουν στο μέγιστο κατά τη διαδικασία της εσωτερικής οργάνωσης αλλά και κατά την εξυπηρέτηση του κοινού. Αυτό έχει ως συνέπεια την ικανοποίηση των χρηστών τους. Μιας και, όπως παρατηρήσαμε και εμείς οι ίδιοι κατά τις επισκέψεις μας στο χώρο, κανείς δε φεύγει δυσαρεστημένος. Κάθε αναζήτηση ή απορία του βρίσκει απάντηση. Στο γεγονός αυτό όμως συντείνει και η άριστη συνεργασία μεταξύ των ιδίων επαγγελματιών. Από την άλλη πλευρά επίσης, το ωράριο λειτουργίας της βιβλιοθήκης βοηθάει ιδιαίτερα τους χρήστες της. Κι αυτό συμβαίνει, γιατί με το να λειτουργεί από Δευτέρα έως και Παρασκευή 08:00-15:00 και τις απογευματινές ώρες 17:00-20:00των ημερών Δευτέρα, Τρίτη και Τετάρτη δίνει την ευκαιρία και ευχέρεια, σε κάθε ενδιαφερόμενο χρήστη να την επισκεφθεί. Τέλος, άξιο αναφοράς είναι ότι οι βιβλιοθηκονόμοι εκπαιδεύονται για την καλύτερη απόδοση τους σε συνάρτηση με την εξέλιξη της τεχνολογίας, που επηρεάζει άμεσα το επάγγελμά τους και ταυτόχρονα ενημερώνονται για τις νέες τάσεις στα πλαίσια των οποίων καλούνται να λειτουργήσουν. Κι αυτό, επιτυγχάνεται μέσω σεμιναρίων, που πραγματοποιούνται με πρωτοβουλία της Ένωσης Ελλήνων Βιβλιοθηκονόμων&Επιστημόνων Πληροφόρησης/ΕΕΒ, της οποίας και διατελούν μέλη, καθώς επίσης και με συναντήσεις παρόμοιου περιεχομένου με τα μέλη του «Τόξου Δυτικών Συνοικιών»,στο οποίο και ανήκουν. Πρόκειται για μία ένωση βιβλιοθηκονόμων που απασχολούνται ειδικά μόνο σε Δημοτικές βιβλιοθήκες των δυτικών συνοικιών του νομού Θεσσαλονίκης. Οι παραπάνω συναντήσεις πραγματοποιούνται τουλάχιστον μία φορά κάθε χρόνο.

- **Χρήστες:** Αρχικά, χρήσιμο θα ήταν να αναφερθεί πως η έρευνα των χρηστών αποτελεί μέρος της ευρύτερης έννοιας της ανάλυσης της κοινότητας. Κάθε πληροφοριακό κέντρο αποτελεί οργανισμό παροχής υπηρεσιών και οι

υπηρεσίες θα είναι καλύτερες, αν γίνουν γνωστά το είδος και οι ανάγκες του κοινού. Στην προσπάθεια μας, λοιπόν, να μιλήσουμε για το πρώτο αναφέρουμε τα ακόλουθα. Ύστερα από έρευνα στη συγκεκριμένη βιβλιοθήκη διαπιστώθηκε ότι οι χρήστες της από την αρχή λειτουργίας του οργανισμού(1998)μέχρι και σήμερα(2007)ανέρχονται στους 1500. Αριθμός, ο οποίος προέκυψε από το αρχείο των χρηστών, οργανωμένο με τη βοήθεια του υπολογιστικού προγράμματος Excel. Από τη μελέτη του αρχείου αυτού, λοιπόν, προέκυψε ότι τα άτομα ηλικίας 20-50 χρόνων αποτελούν το πιο ενεργό κοινό του αναφερόμενου κέντρου πληροφόρησης. Στην ίδια κατηγορία συχνότητας χρήσης ανήκουν και τα παιδιά 9-14 ετών, τα οποία απευθύνονται στη βιβλιοθήκη προκειμένου να εκπονήσουν τις σχολικές εργασίες τους. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός πως τα παιδιά προστρέχουν στη βιβλιοθήκη με παρότρυνση των ίδιων των εκπαιδευτικών, πράγμα το οποίο ενισχύει και προωθεί ακόμη περισσότερο τη σημαντικότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών της. Παράλειψη, όμως θα αποτελούσε αν δεν αναφέραμε την απόλυτη εξυπηρέτηση και κυρίως την υπόδειξη της μεθοδολογίας αναζήτησης του εκάστοτε υλικού για την υλοποίηση των εργασιών τους, από την πλευρά του προσωπικού. Τέλος, στο σύνολο των χρηστών ανήκουν και άτομα της τρίτης ηλικίας, έως και 85 ετών. Αυτοί δε διστάζουν να επισκεφτούν τη βιβλιοθήκη με σκοπό να δανειστούν βιβλία λογοτεχνικού κυρίως περιεχομένου προς ψυχαγωγία τους. Το ποσοστό χρήσης από αυτή τη μερίδα του κοινού είναι μάλλον ενθαρρυντικό μιας και μπορεί κανείς να συνειδητοποιήσει την έμπρακτη πλέον αλήθεια του ρητού «γηράσκω αεί διδασκόμενος». Επίσης, αξίζει να αναφερθεί ότι νέες μητέρες επισκέπτονται τη βιβλιοθήκη, με σκοπό να δανειστούν βιβλία παιδοψυχολογικού ενδιαφέροντος. Κι αυτό, γιατί θεωρούν πως αυτού του είδους τα έντυπα αποτελούν βασικό εργαλείο που δρα επικουρικά στη διαδικασία διαπαιδαγώγησης των παιδιών τους. Από την πλευρά τώρα του μορφωτικού επιπέδου των χρηστών επισημαίνουμε πως δεν παρατηρούνται αποκλίσεις. Τι

σημαίνει αυτό. Το κοινό της βιβλιοθήκης κυμαίνεται από απλούς πολίτες στοιχειώδους εκπαίδευσης, νοικοκυρές και άλλους μέχρι και επιστήμονες όπως καθηγητές, ιατρούς. Οι τελευταίοι μάλιστα προστρέχουν σ' αυτήν προκειμένου να δανειστούν μυθιστορήματα καθώς και αμιγώς λογοτεχνικά βιβλία αναζητώντας μέσα από αυτά τη δημιουργική ψυχαγωγία τους. Μάλιστα κατά τη διάρκεια των γιορτινών ημερών (Χριστούγεννα, Πάσχα) επισκέπτονται τη βιβλιοθήκη σχεδόν καθημερινά μιας και ο εκτεταμένος ελεύθερος χρόνος τους τους επιτρέπει συχνότερα αυτή τη μορφή ψυχαγωγίας. Κλείνοντας, δε θα είχαμε ολοκληρώσει τη συγκεκριμένη αναφορά στους χρήστες αν δεν αναφέραμε ότι το κοινό της Δημοτικής βιβλιοθήκης ποικίλει όσον αφορά την εθνικότητα τους. Έτσι, λοιπόν, παρατηρούνται δημότες προερχόμενοι από τη Ρωσία, την Αλβανία, την Κίνα αλλά και από χώρες όπως είναι η Ισπανία, η Αγγλία και η Γαλλία. Συνεπώς, όλοι κάτοικοι του δήμου Ωραιοκάστρου ανεξαρτήτως μορφωτικού επιπέδου και εθνικότητας συνθέτουν το κοινό της δημοτικής βιβλιοθήκης.

- **Υπηρεσίες:** Για να γίνουν κατανοητά τα όσα θα αναφερθούν παρακάτω τονίζουμε ότι η δημοτική βιβλιοθήκη, ως όργανο πληροφόρησης που θα ανταποκρίνεται στις σύγχρονες κοινωνικές απαιτήσεις, είναι απαραίτητο να παρέχει κάποιες συγκεκριμένες υπηρεσίες. Υπηρεσίες, οι οποίες πρέπει να προσαρμόζονται στις διαφορετικές ανάγκες των κοινοτήτων στις αγροτικές και αστικές περιοχές, γενικά μιλώντας. Αναφερόμενοι ωστόσο συγκεκριμένα στην παροχή πληροφόρησης για την κοινότητα του δήμου Ωραιοκάστρου [community information services, CIS]⁹ που εξυπηρετεί η παρούσα βιβλιοθήκη παραθέτουμε τα ακόλουθα. Στην προσπάθειά της να καλύψει τις ανάγκες του κοινού της για πληροφόρηση, εκπαίδευση, αυτοσυνειδητοποίηση, ψυχαγωγία και πολιτιστική ανάπτυξη, αλλά και να τους βοηθήσει στην καθημερινή τους ζωή σαν πολίτες και μέλη του κοινωνικού

---

⁹ Χλωμούδης, Κωνσταντίνος, Πέτρος, Κωσταγιόλας, Σύγχρονες βιβλιοθήκες. Τράπεζες πληροφοριών: οργάνωση και νέες τάσεις. Αθήνα: Τζέι τζέι Ελλάς, 2004.

συνόλου, καταρχάς έχει οργανώσει το υλικό της με τέτοιο τρόπο, ώστε να επιτυγχάνεται ευκολία πρόσβασης και άνετη χρήση μέσω της ταξινόμησης [DDC]ταξιθέτησης στα ράφια. Επιτρέπει το δανεισμό του υλικού της μέσω της κάρτας δανεισμού που διαθέτει ο κάθε χρήστης. Αξιοσημείωτο είναι το ποσοστό των δανεισμών, 5000/έτος, που παρατηρείται κάνοντας έκδηλη τη συχνή χρήση της βιβλιοθήκης. Παρόλα αυτά η δανειστική υπηρεσία, όπως έχει ήδη προαναφερθεί, δεν καλύπτει τα πληροφοριακά βιβλία, που συνθέτουν τη συλλογή. Αυτά διατίθενται μόνο για γρήγορη πληροφόρηση στο χώρο της βιβλιοθήκης.¹⁰ Όχι μόνο αυτά, αλλά, όπως διαφαίνεται και από την επωνυμία πληροφοριακό κέντρο, μία από τις υπηρεσίες της και μάλλον η κυριότερη είναι η πληροφοριακή. Συνοπτικά δηλαδή, παρέχει οδηγίες για την ανεύρεση τεκμηρίων και τη χρήση των πηγών της βιβλιοθήκης. Δίνει σύντομες, απλές απαντήσεις από βιβλία "γρήγορης εξυπηρέτησης", ενώ παρέχει και πληροφορίες που απαιτούν λεπτομερή έρευνα και συσχετισμό από διαφορετικές πηγές. Και για να γίνει πιο συγκεκριμένο αυτό, αναφέρουμε το εξής. Είναι αρκετές οι φορές που παιδιά κάθε ηλικίας από το Δημοτικό μέχρι και το Λύκειο απευθύνονται στη βιβλιοθήκη για να ανακτήσουν πληροφορίες για τις σχολικές εργασίες τους σχετικά με θέματα ιστορίας καθώς και φιλολογικού περιεχομένου. Στα ενδεχόμενα ερωτήματά τους, λοιπόν, και στις όποιες δυσκολίες τους βρίσκουν αρωγούς τους βιβλιοθηκονόμους. Αυτοί δε διστάζουν να αφιερώσουν όσο χρόνο χρειάζεται, προκειμένου να εξυπηρετήσουν. Στη διαδικασία όμως αυτή επικουρικό ρόλο έχει και το διαδίκτυο στο οποίο καταφεύγουν οι βιβλιοθηκονόμοι αλλά και οι χρήστες για την αναζήτηση περισσότερων πληροφοριών μέσω ιστοσελίδων άλλων παρόμοιων οργανισμών. Επιπρόσθετα, υπηρεσίες όπως φωτοαντιγραφή υλικού, σκανάρισμα εικόνας, καθώς και κρατήσεις βιβλίων πραγματοποιούνται στα πλαίσια λειτουργίας του πληροφοριακού κέντρου και μάλιστα χωρίς καμία οικονομική επιβάρυνση. Ωστόσο, η ποικιλία και ο

---

¹⁰ UNESCO.Manifesto for Public Libraries,1994.

Ανάπτυξη σχεδιαστικού πλάνου στη δημοτική βιβλιοθήκη του Δήμου Ωραιοκάστρου στα πλαίσια 5ετούς στρατηγικού σχεδιασμού.

αριθμός των υπηρεσιών που είναι δυνατό να προσφέρονται από μία δημοτική βιβλιοθήκη είναι πραγματικά πολύ μεγάλος. Στην περίπτωση όμως της αναφερόμενης βιβλιοθήκης κρίνεται περιορισμένος, ιδιαίτερα λόγω της έλλειψης οικονομικών πόρων, εσόδων δηλαδή, και βέβαια εξαιτίας του περιορισμένου χώρου στα πλαίσια του οποίου καλείται να λειτουργήσει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

Στην προσπάθειά μας τώρα να γίνει κατανοητή η αμφίδρομη επικοινωνία ανάμεσα στο εσωτερικό αλλά και το εξωτερικό περιβάλλον του οργανισμού, όπως άλλωστε απαιτείται για την αρμονική λειτουργία της βιβλιοθήκης ¹¹θα αναφερθούν τα ακόλουθα που σχετίζονται με το εξωτερικό περιβάλλον του πληροφοριακού κέντρου.

Πρωταρχικά, αναφέρεται ότι η παρούσα δημοτική βιβλιοθήκη αποτελεί ιδιοκτησία, την οποία διατηρεί ο δημόσιος τομέας μέσω οργανισμών της τοπικής αυτοδιοίκησης. Και μάλιστα το κέντρο αυτό πληροφόρησης παρουσιάζεται ως νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου.¹² Προκειμένου όμως να αποσαφηνιστούν οι παραπάνω έννοιες κρίνεται αναγκαία η ανάλυση του Δήμου Ωραιοκάστρου, των ατόμων δηλαδή που επηρεάζουν άμεσα την υπόσταση της βιβλιοθήκης.

Αρχικά, λοιπόν, και ιεραρχικά εκείνος που επηρεάζει με τη στάση αλλά και τις αποφάσεις του τη λειτουργία της βιβλιοθήκης είναι ο Δήμαρχος του δήμου κ.Ν.Μπάτος. Ακολουθεί ο πρόεδρος του πολιτιστικού οργανισμού Φ.Παρπόρης, ο οποίος ανήκει στο συμβούλιο του πολιτιστικού συλλόγου. Ενώ με τη σειρά τους κάποιοι δημοτικοί σύμβουλοι καθώς και δύο δημότες, οι οποίοι έχουν επιλεγεί εξαιτίας του ενδιαφέροντος που έχουν δείξει για τα πολιτιστικά δρώμενα του τόπου, αποτελούν καταλυτικό παράγοντα στη διαμόρφωση προτάσεων αλλά και δράσεων που θα κατατεθούν προς υλοποίηση στο πληροφοριακό κέντρο. Τέλος οι δύο βιβλιοθηκονόμοι, που αποτελούν και το τωρινό προσωπικό της βιβλιοθήκης, έρχονται να συμπληρώσουν τα μέλη του εξωτερικού περιβάλλοντος που επιδρά έμμεσα από τη μία στον καθορισμό κατευθυντηρίων γραμμών, όπου θα βασιστεί ο οργανισμός, άμεσα όμως, αν σκεφτούμε το γεγονός ότι οι οικονομικοί πόροι που καταλήγουν στη διάθεση της βιβλιοθήκης προέρχονται από τα προαναφερόμενα μέλη του πολιτιστικού οργανισμού, ο οποίος λειτουργεί στα πλαίσια του δήμου.

---

¹¹ Τσαλκτζή, Θάλεια. «Τεχνικές προβολής και επικοινωνίας για τις βιβλιοθήκες.» Σύγχρονη βιβλιοθήκη και υπηρεσίες πληροφόρησης, 22-23(2003):30-40.

¹² Χλωμούδης, Κωνσταντίνος, Πέτρος, Κωσταγιόλας. Σύγχρονες βιβλιοθήκες. Τράπεζες [ληροφοριών: οργάνωση και νέες τάσεις. Αθήνα: Τζέι τζέι Ελλάς, 2004.

Ανάπτυξη σχεδιαστικού πλάνου στη δημοτική βιβλιοθήκη του Δήμου Ωραιοκάστρου στα πλαίσια 5ετούς στρατηγικού σχεδιασμού.

Ουσιαστικά, λοιπόν, ο πολιτιστικός οργανισμός του δήμου Ωραιοκάστρου πρωτοστατεί και παράλληλα στα πλαίσια αυτού λειτουργεί η Δημοτική Βιβλιοθήκη ως πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου, όπως έχει ήδη

προαναφερθεί.

Ωστόσο, ο Δήμος δεν παύει να έχει τον απόλυτο έλεγχο για οποιαδήποτε κίνηση έχει προσχεδιαστεί από την πλευρά του πληροφοριακού κέντρου. Ενώ οι οικονομικοί πόροι που αντιστοιχούν σ' αυτό προέρχονται απόλυτα από τη νομαρχία Θεσσαλονίκης. Αυτή με τη σειρά της αποδέχεται αυτούς από το ελληνικό κράτος. Την ίδια στιγμή όμως που όλα λειτουργούν μ' αυτόν τον τρόπο θα ήταν παράλειψη αν δεν αναφέραμε ότι στον πολιτιστικό οργανισμό όλα τα τμήματα λειτουργούν αυτόνομα, γεγονός που σημαίνει ότι και η βιβλιοθήκη αποτελεί και ακόλουθα λειτουργεί ως μικρογραφία του Δήμου.

Επιπρόσθετά, αξιοσημείωτο είναι πως στη διαδικασία της οργάνωσης που επιτελείται στα πλαίσια της βιβλιοθήκης συμμετέχουν το προσωπικό της βιβλιοθήκης, οι δύο δηλαδή βιβλιοθηκονόμοι και βέβαια ο πρόεδρος του πολιτιστικού οργανισμού, Φ. Παρπόρης. Αυτά τα άτομα είναι υπεύθυνα για τον καθορισμό των στόχων του πληροφοριακού κέντρου, ενώ συγκεκριμένα η απόδοση και ο σχετικός απαιτούμενος προϋπολογισμός ρυθμίζεται από τον πρόεδρο του πολιτιστικού οργανισμού. Οι κανονισμοί, ο απολογισμός και οι όποιες απαιτήσεις, καθώς επίσης και οι κάθε είδους περιορισμοί (λειτουργικοί, ηθικοί, δεοντολογίας και άλλοι) ρυθμίζονται και επιβάλλονται αντίστοιχα από τα μέλη του προσωπικού κυρίως και δευτερευόντως λαμβάνεται υπόψη η γνώμη του προέδρου. Τέλος, οι προτεινόμενες λειτουργίες της βιβλιοθήκης καθορίζονται από τα ίδια τα πρόσωπα σε συνάρτηση πάντα με τις απαιτήσεις και τις ανάγκες της κοινότητας.

Συμπερασματικά, μπορούμε να πούμε ότι τα προαναφερθέντα στοιχεία αποτελούν μία σειρά εξωτερικών παραγόντων, τα οποία είναι ανάγκη να λαμβάνονται υπόψη κατά το σχεδιασμό του μοντέλου οργάνωσης της συγκεκριμένης βιβλιοθήκης. Εκτός από όλα τα παραπάνω όμως, στα πλαίσια του συγκεκριμένου θέματος, εξωτερικό περιβάλλον, το οποίο εξετάζεται σ' αυτό το σημείο της εργασίας ανήκει και το στοιχείο των δημοσίων

σχέσεων ανάμεσα στα μέλη που σχετίζονται άμεσα με τη λειτουργία της βιβλιοθήκης αλλά και μ'εκείνους που έμμεσα εμπλέκονται σ'αυτή.

Προτού, λοιπόν, γίνει συγκεκριμένη αναφορά, καλό θα ήταν να προσεγγιστεί σημασιολογικά η έννοια για την καλύτερη κατανόηση αυτών.

Έτσι, σύμφωνα με τη Διεθνή Ένωση Δημοσίων Σχέσεων αναφέρεται ότι οι Δημόσιες Σχέσεις είναι “λειτουργία διοίκησης μόνιμου και οργανωμένου χαρακτήρα, με το οποίο μία επιχείρηση ή ένας δημόσιος ή ιδιωτικός οργανισμός προσπαθεί να επιτύχει και να διατηρήσει την κατανόηση, τη συμπάθεια και τη συνδρομή εκείνων με τους οποίους έχει ή μπορεί να έχει σχέσεις- αξιολογώντας την έναντι αυτών υφισταμένη, κοινή γνώμη, ώστε να συντονίζονται όσο είναι δυνατό την πολιτική και τις εκδηλώσεις του οργανισμού, για να επιτύχουν με προγραμματισμένη και ευρεία ενημέρωση μεγαλύτερη συνεργασία και αποδοτικότερη, αποτελεσματικότερη εκπλήρωση των κοινών τους συμφερόντων”. Αναφερόμενοι τώρα στο θέμα των δημοσίων σχέσεων, όπως αυτές λειτουργούν στα πλαίσια του κέντρου γνώσης και πληροφόρησης του δήμου Ωραιοκάστρου έχουμε να πούμε τα παρακάτω. Καταρχάς είναι ολοφάνερο όπως έχει προκύψει από την έρευνά μας, ότι πρέπει να λαμβάνονται σοβαρά υπόψη οι απόψεις των τοπικών παραγόντων. Σαν τέτοιους θεωρούμε το Δήμαρχο, ο οποίος είναι επικεφαλής σε κοινωνικές οργανώσεις, τους διευθυντές σχολείων και άλλους παράγοντες. Καλό θα είναι να αναπτύσσονται μ'αυτούς καλύτερες σχέσεις με πρόσκληση σε εκδηλώσεις της βιβλιοθήκης (βιβλιοπαρουσιάσεις) καθώς και με προσέγγιση τους για την προσφορά της γνώμης τους σε θέματα που αφορούν τη βιβλιοθήκη και που επηρεάζουν την κοινότητα. Ενδεικτική είναι η σχέση ανάμεσα στο προσωπικό της βιβλιοθήκης και στον πρόεδρο του πολιτιστικού οργανισμού σχετικά με τις εκδηλώσεις που κατά καιρούς οργανώνονται από την πλευρά αυτών (“Λογοτεχνικά Βραδινά”, όπως προαναφέρθηκε).

Επιπρόσθετα, αξιοσημείωτες είναι οι δημόσιες σχέσεις μεταξύ της βιβλιοθήκης και διαφόρων εκδοτικών οίκων, σχέσεις οι οποίες λειτουργούν επικουρικά στην ενίσχυση της φήμης αλλά και των δραστηριοτήτων που οργανώνει. Δεν είναι λίγες οι φορές που ύστερα από πρόσκληση συγγραφέων λογοτεχνικών έργων οργανώνονται εκδηλώσεις

Ανάπτυξη σχεδιαστικού πλάνου στη δημοτική βιβλιοθήκη του Δήμου Ωραιοκάστρου στα πλαίσια 5ετούς στρατηγικού σχεδιασμού.

πολιτιστικού ενδιαφέροντος, προκειμένου να παρουσιάσουν τα πρόσφατα έργα τους. Και όλο αυτό υλοποιείται με την υποστήριξη του εκάστοτε εκδοτικού οίκου, ο οποίος εκδίδει και τα έργα. Ως παράδειγμα αναφέρουμε την πιο πρόσφατη εκδήλωση, που εκτυλίχθηκε με σκοπό να παρουσιάσει η συγγραφέας Καρυστιάνη το νεοεκδοθέν βιβλίο της "Σουέλ" του εκδοτικού οίκου Καστανιώτη.

Ολοκληρώνοντας αυτήν την αναφορά για το θέμα των Δημοσίων Σχέσεων συνειδητοποιεί κανείς το ρόλο που διαδραματίζουν γενικότερα στο θεσμό της δημοτικής βιβλιοθήκης. Ωστόσο καταλαβαίνουμε πως καλό θα ήταν να επεκταθούν και να ενισχυθούν οι δράσεις των σχέσεων αυτών και σε άλλα επίπεδα, αφού ασκούν ισχυρή επιρροή στο «φαίνεσθαι» αλλά και στο «γίγνεσθαι» της βιβλιοθήκης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΔΗΛΩΣΗ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ, ΟΡΑΜΑΤΟΣ & ΑΞΙΩΝ

Ανεξαρτήτως αν απαιτείται ή όχι η σχεδίαση ενός στρατηγικού πλάνου, η ύπαρξή του είναι χρήσιμη για πολλούς και ποικίλους λόγους. Καταρχάς, είναι απαραίτητος, για να επαναπροσδιορίζεται ο σκοπός του οργανισμού έτσι ώστε να μπορεί να προδιαγράψει τις ανάλογες κινήσεις για την επίτευξη του. Με αυτόν τον τρόπο επίσης γίνεται σωστός καταμερισμός του απαιτούμενου χρόνου αλλά και του κόστους για την κάθε δράση. Κατ'επέκταση με την ίδια λογική, βασισμένη δηλαδή στην ύπαρξη στρατηγικού σχεδιασμού, γίνεται σαφής η μελλοντική κατεύθυνση του οργανισμού, κάτι που βοηθάει το προσωπικό κυρίως της βιβλιοθήκης να οδηγείται μεθοδικά στο μακροπρόθεσμο στόχο που έχει θέσει. Δίνεται επίσης η δυνατότητα να ελέγχει ο οργανισμός την πρόοδο που θα έχει καταφέρει κατά περιόδους και να αποφεύγει παράλληλα το φαινόμενο να αντιδρά απλά σε γεγονότα, το οποίο δε θα οδηγούσε πουθενά παρά θα παγίωνε σε μία στάσιμη κατάσταση το πληροφοριακό κέντρο.

Επιπρόσθετα, το να λειτουργεί μία βιβλιοθήκη βάση ενός στρατηγικού πλάνου την καθιστά ικανή να εμπνέει εμπιστοσύνη στους ενδιαφερόμενους, μιας και δεν ενεργεί αυθαίρετα σε κάθε λειτουργία της, και αυτό εκτιμάται από το κοινό ιδιαίτερα. Παράλληλα καθίσταται εφικτό το να μπορεί να απαριθμεί και να αξιολογεί τα επιτεύγματά της βραχυπρόθεσμα αλλά και μακροπρόθεσμα.

Τέλος, η παραγωγή ενός στρατηγικού σχεδίου αποτελεί σημαντικό πλεονέκτημα για τη βιβλιοθήκη, αφού τη βοηθάει να συνταιριάσει τις πηγές που έχει στη διάθεσή της με τις αντίστοιχες μελλοντικές προσδοκίες που αναμένει. Αυτό συγκεκριμένα το χαρακτηριστικό είναι ιδιαίτερα χρήσιμο, μιας και προσφέρει στο εκάστοτε προσωπικό αλλά και στους άλλους εμπλεκόμενους στη διοίκηση τη δυνατότητα να συνυπολογίσουν κάθε πόρο του οργανισμού είτε πρόκειται για πηγές, υλικό, διάφορα εργαλεία είτε για οικονομικούς πόρους σε συνάρτηση με το χρονοδιάγραμμα που έχει τεθεί για την επίτευξη των μελλοντικών στόχων, για την εκπλήρωση στην ουσία του οράματος της

βιβλιοθήκης. Μ' αυτήν την τακτική οι πιθανότητες να παρεκλίνει το ίδρυμα σε βάρος του κύριου στόχου μειώνονται. Η διασφάλιση επιπρόσθετα του στοιχείου κατά το οποίο οι εξωτερικές ευκαιρίες που αναλαμβάνονται συνάδουν με το σκοπό του οργανισμού μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο στην περίπτωση εκπόνησης και υλοποίησης ενός στρατηγικού σχεδιαστικού πλάνου. Και αυτό μπορεί να συμβεί από τη στιγμή που ο κάθε εμπλεκόμενος στη διήκηση της βιβλιοθήκης λειτουργεί με γνώμονα το σχέδιο που αναφέραμε και συνεπώς εκμεταλλεύεται στο έπακρο τους εξωτερικούς παράγοντες που του προσφέρονται (οικονομικοί πόροι, κατά κύριο λόγο) με τέτοιο τρόπο που να οδηγήσει τον οργανισμό με τον καλύτερο και εποικοδομητικότερο τρόπο στον απώτερο στόχο. Προκειμένου δηλαδή να φτάσει στην υλοποίηση του οράματος που έχει ορίσει το εκάστοτε πληροφοριακό κέντρο, κρίνεται χρήσιμη όσο και απαραίτητη η εξάντληση και εκμετάλλευση των εξωτερικών και εσωτερικών παραγόντων που διαφαίνονται και που προσφέρονται στη διάθεσή του.

Στρατηγική είναι ένα σχέδιο, το οποίο ενοποιεί τους κύριους σκοπούς, πολιτικές και δράσεις ενός οργανισμού. Πιο συγκεκριμένα αναφέρουμε ότι ο σχεδιασμός μπορεί να οριστεί ως "η αναλυτική διαδικασία, η οποία απαιτεί εκτίμηση του μέλλοντος, καθορισμό των επιθυμητών αντικειμενικών στόχων σε συνάρτηση με τα μελλοντικά σχέδια, καθώς και ανάπτυξη εναλλακτικών τρόπων δράσης για την επίτευξη τέτοιων αντικειμενικών στόχων και την επιλογή του καλύτερου μέσα από τις εναλλακτικές αυτές λύσεις."¹³ Είναι απαραίτητο οι ενδιαφερόμενοι να εμπλέκονται στην κατάρτιση του στρατηγικού σχεδίου. Ακόμη και στην περίπτωση που ο οργανισμός είναι μικρός δεν ενδείκνυται ένα άτομο να ετοιμάσει μόνο του το σχέδιο. Κι αυτό, γιατί η συμμετοχή στα κοινά και οι διαφορετικές απόψεις αν θέλετε, δίνουν την αίσθηση της ομάδας στους ανθρώπους και βοηθούν να εξασφαλιστεί η επιτυχία. Συνεπώς τουλάχιστον το προσχέδιο, το πρώτο πλάνο καλό είναι να καταρτίζεται από μικρή ομάδα ειδικών (συμπεριλαμβανομένου και του προσωπικού της βιβλιοθήκης) και στη συνέχεια να τίθεται για συζήτηση και περαιτέρω τροποποίηση στις τοπικές αρχές, στο διοικητικό συμβούλιο αλλά και στους χρηματοδότες ως φορείς

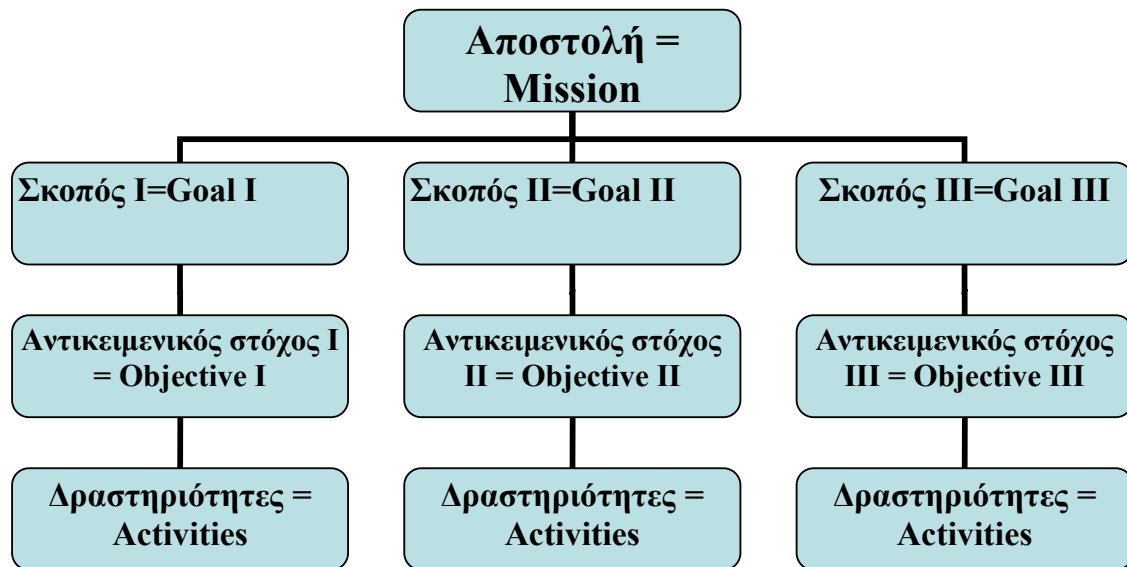
---

¹³ Πιτιλάκη-Καστρινού, Έλσα. Διοίκηση Βιβλιοθηκών. Θεωρητικές σσαλονίκη: ΤΕΙ Θεσσαλονίκης, 2003.

Ανάπτυξη σχεδιαστικού πλάνου στη δημοτική βιβλιοθήκη του Δήμου Ωραιοκάστρου στα πλαίσια 5ετούς στρατηγικού σχεδιασμού.

σχετικοί, οι οποίοι βέβαια αντιπροσωπεύουν τους χρήστες και δρουν έχοντας βασικά υπόψη τους την καλύτερη ικανοποίηση των απαιτήσεων τους.

Θα ήταν παράλειψη αν δεν αναφέραμε ότι ο σχεδιασμός αποτελεί το τρίτο στάδιο της διοικητικής διαδικασίας και την ίδια στιγμή αποτελεί και το μοναδικό εργαλείο, με το οποίο είναι δυνατό να πραγματοποιηθούν κάποιες εργασίες στη βιβλιοθήκη. Αρκεί να φανταστεί κανείς τη διαδικασία ως μία πυραμίδα, όπου στην κορυφή υπάρχει η “Αποστολή=Mission”.

Τέλος, είναι ευρύτατα γνωστό στους ασχολούμενους ειδικά με το θέμα του σχεδιασμού αλλά και, όπως φαίνεται γενικότερα από τη μέχρι τώρα παρουσίαση, ότι υπάρχουν πολλές προσεγγίσεις για την έννοια του Στρατηγικού Πλάνου. Κλείνοντας, λοιπόν, αυτό, θα θέλαμε να αναφέρουμε την παρακάτω διαφορετική προσέγγιση, αλλά ουσιαστικά ίδια με πολλές, μιας και μας φάνηκε ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα και κατατοπιστική. Σύμφωνα, λοιπόν, με αυτήν η έννοια του σχεδιασμού(=planning) εμπερικλείεται στις ακόλουθες λέξεις. **Draw:** Ποιά είναι η επιθυμητή, ιδανική κατάσταση του οργανισμού. **See:** Ποιά είναι η τρέχουσα κατάσταση της βιβλιοθήκης/και ποιο είναι το περιθώριο μέχρι την προσέγγιση του ιδανικού και γιατί. **Think:** Ποιες δράσεις απαιτείται να δρομολογηθούν,

Ανάπτυξη σχεδιαστικού πλάνου στη δημοτική βιβλιοθήκη του Δήμου Ωραιοκάστρου στα πλαίσια 5ετούς στρατηγικού σχεδιασμού.

ώστε να ελαχιστοποιηθεί το κενό μεταξύ της τρέχουσας κατάστασης και της ιδανικής.**Plan:** Τίθεται πλέον προς παραγωγή το σχεδιαστικό πλάνο.

Έτσι, όπως γίνεται φανερό από τα παραπάνω, προτού γίνει λεπτομερής αναφορά στους στόχους που θα θέσει το πληροφοριακό κέντρο και κατ'επέκταση στις δραστηριότητες προς υλοποίηση αυτών, κρίνεται απαραίτητο να αναφερθούμε στην αποστολή, το όραμα και τις αξίες του οργανισμού.

Με τον όρο, λοιπόν, αποστολή=mission εννοείται η διαρκής δήλωση του σκοπού, ο θεμελιώδης λόγος που εξηγεί την ύπαρξη της βιβλιοθήκης.

Δήλωση Αποστολής

Η Δημοτική βιβλιοθήκη του Ωραιοκάστρου ενθαρρύνει, στηρίζει και διατηρεί μία πληροφοριακά εγγράμματη κοινότητα. Οι πολίτες του Δήμου Ωραιοκάστρου επωφελούνται από τις υπηρεσίες της και καρπούνται τα οφέλη που απορρέουν από αυτές, όπως πληροφόρηση, εκπαίδευση, ψυχαγωγία. Το κέντρο αυτό πηγής μάθησης έχει δεσμευτεί ως προς την προσφορά ισότιμης προσβασιμότητας στις πηγές και στις υπηρεσίες του χωρίς να αποκλείει κανέναν ενδιαφερόμενο λόγω κάποιας ενδεχόμενης ιδιαιτερότητας του(θρησκευτικής, εθνικής ή άλλης). Υποστηρίζει την πνευματική ελευθερία και τη δια βίου παιδεία. Και με γνώμονα αυτά τα χαρακτηριστικά λειτουργεί προς όφελος και εξυπηρέτηση ακόμη και ενός δυνητικού χρήστη. Παρέχει χώρο αναγνωστηρίου για κάθε δημότη που επιθυμεί είτε να μελετήσει είτε να ψυχαγωγηθεί μέσω της ανάγνωσης λογοτεχνικών βιβλίων. Δυνατές ακόμη είναι και οι συναντήσεις διαφορών κοινωνικών ομάδων προκειμένου να συζητήσουν για κοινωνικά θέματα που τους απασχολούν. Προγραμματίζονται συνεπώς τέτοιου είδους εκδηλώσεις, τις οποίες φιλοξενεί η βιβλιοθήκη προκειμένου να υποστηρίξει το κοινό όφελος των δημοτών.

Από την άλλη μεριά τώρα με τον όρο όραμα(vision) εννοείται η ιδανική μελλοντική κατάσταση, στην οποία επιθυμεί να φτάσει η εκπαιδευτική υπηρεσία. Αποτελεί στην ουσία μία έκφραση εκ μέρους του προσωπικού της βιβλιοθήκης για το πώς θα

επιθυμούσαν να είναι και με ποιο τρόπο θα κατακτηθεί αυτό. Με άλλα λόγια ποια μορφή επιθυμούν να έχει η βιβλιοθήκη στο μέλλον. Αυτό που θα έπρεπε να σημειωθεί βέβαια είναι το όραμα αυτό πρέπει να βρίσκει σύμφωνα όλα τα μέλη του προσωπικού έτσι, ώστε να μην υπάρχουν αντικρουόμενες απόψεις και συλλογικά και μεθοδικά να κατευθύνονται βήμα βήμα προς αυτό.

Δήλωση Οράματος

Η βιβλιοθήκη του δήμου Ωραιοκάστρου ευελπιστεί ότι θα αποτελέσει μοναδικό κέντρο πηγής μάθησης και πληροφόρησης, καθώς θα είναι σε θέση να παρέχει στη διάθεση του κοινού τις καλύτερες ποιοτικά και τρέχουσες συλλογές λογοτεχνικού αλλά και πληροφοριακού υλικού. Ενώ, παράλληλα οι υπηρεσίες υψηλής ποιότητας θα ικανοποιούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τις απαιτήσεις των χρηστών. Με βάση τον καινούργιο χώρο μεγαλύτερης έκτασης όπου θα στεγάζεται στο άμεσο μέλλον μπορεί να υποσχεθεί εξαιρετικά εκπαιδευτικά προγράμματα που θα λαμβάνουν χώρα στο εσωτερικό της και βέβαια χωρίς την παραμικρή οικονομική χρέωση στο κοινό της. Οραματίζεται πώς θα αποτελέσει την κύρια τοπική πολιτιστική υπηρεσία κοινωνικού και παιδευτικού χαρακτήρα, έναν τόπο ψυχαγωγίας, ανταλλαγής απόψεων και διάδρασης μεταξύ των ανθρώπων, του Δήμου και όχι μόνο.

Τέλος στη λέξη αξίες (values) συνοψίζονται όλα εκείνα τα στοιχεία, οι ιδέες, τα οποία προσδιορίζουν τα θεμελιώδη "πιστεύω" του οργανισμού. Οι αξίες που πρεσβεύει η βιβλιοθήκη συγκεκριμένα αποτελούν τον κινητήριο μοχλό για την αποπεράτωση της αποστολής της. Καθορίζουν τον τρόπο σύμφωνα με τον οποίο η βιβλιοθήκη ως σώμα, ως οργανισμός και το προσωπικό της προσεγγίζουν το έργο τους. Ποια δηλαδή συμπεριφορά είναι αναγκαία να υιοθετηθεί από αυτούς απέναντι σε πράγματα και καταστάσεις προκειμένου να προσεγγιστεί ο απώτερος στόχος που έχουν θέσει. Κλείνοντας, μπορούμε να πούμε ότι πρόκειται για μία σφαιρική φιλοσοφία, αν θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ο όρος, η οποία χαρακτηρίζει τη νοοτροπία, ιδιοσυγκρασία

Ανάπτυξη σχεδιαστικού πλάνου στη δημοτική βιβλιοθήκη του Δήμου Ωραιοκάστρου στα πλαίσια 5ετούς στρατηγικού σχεδιασμού.

των ατόμων που συνθέτουν το προσωπικό κυρίως του ιδρύματος και που οδηγεί κάθε βήμα, κάθε απόφασή τους.

Δήλωση Αξιών

Η αναφερόμενη, λοιπόν, τοπική πολιτιστική υπηρεσία προσπαθεί με σεβασμό στον κάθε ενδιαφερόμενο χρήστη ή μη να προσφέρει τις υπηρεσίες της με τον καλύτερο δυνατό τρόπο προς ικανοποίηση των απαιτήσεων τους. Επιδιώκει να κερδίσει την απόλυτη εμπιστοσύνη των μελών της κοινότητας που εξυπηρετεί δίνοντας μεγάλη προσοχή στην ποιότητα των πληροφοριών που διοχετεύει μέσω των υπηρεσιών της. Συνεπώς, κοινός παρονομαστής σε όλες τις κινήσεις, ενέργειες της βιβλιοθήκης είναι το όφελος της ευρύτερης κοινότητας του Δήμου Ωραιοκάστρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΣΚΟΠΟΙ ΠΕΝΤΑΕΤΟΥΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

Σκοπός Ι: Διασφάλιση και αύξηση οικονομικών πόρων για τη δημοτική βιβλιοθήκη του Ωραιοκάστρου κατά το έτος 2007-2012.

Αντικειμενικός στόχος: Στα πλαίσια ενός προγράμματος Δημοσίων Σχέσεων θα προσπαθήσει να αυξήσει την οικονομική στήριξη από το κοινό κατά 10.000,00 Ευρώ ετησίως. Για την επίτευξη τώρα αυτού του στόχου παρατίθενται ορισμένες **δραστηριότητες.**

Τα μέλη που απαρτίζουν το προσωπικό της παρούσας βιβλιοθήκης, δύο βιβλιοθηκονόμοι, κρίνεται σημαντικό να γνωρίζουν τις απόψεις των τοπικών παραγόντων, όπως είναι ο δήμαρχος, οι διευθυντές σχολείων και άλλοι αρμόδιοι. Να αναπτύξουν μαζί τους καλύτερες σχέσεις μέσω προσκλήσεων τους σε εκδηλώσεις που οργανώνει η βιβλιοθήκη, καθώς επίσης και με το να τους προσεγγίζουν προκειμένου να προσφέρουν τη γνώμη τους σε θέματα που αφορούν τη βιβλιοθήκη και που επηρεάζουν την κοινότητα. Τέλος, καλό θα ήταν να προσκαλούνται σε γεύμα εργασίας. Με αυτό τον τρόπο δίνεται η ευκαιρία και στις δύο πλευρές να συζητήσουν σχετικά με διάφορα θέματα που απασχολούν τη βιβλιοθήκη και να προταθούν λύσεις για την καλύτερη αντιμετώπιση αυτών και γιατί όχι να βρεθούν κάποιοι χορηγοί, που θα υποστηρίξουν οικονομικά κάποιες δραστηριότητες και υπηρεσίες.

Προς την ίδια κατεύθυνση θα οδηγήσει και η ενθάρρυνση του προσωπικού της βιβλιοθήκης για συμμετοχή σε τοπικές οργανώσεις της κοινότητας και ενεργή συμμετοχή σε προγράμματα προβολής της κοινότητας.

Επίσης, η οργάνωση ομιλιών και εκδηλώσεων σε μικρές τοπικές ομάδες αθλητισμού, θεάτρου, περιβάλλοντος και άλλες παρόμοιες θα βοηθήσει στην αναγνώριση από το κοινό του έργου που προσφέρει η βιβλιοθήκη. Κι έτσι, θα προσελκύσει περισσότερους

Ανάπτυξη σχεδιαστικού πλάνου στη δημοτική βιβλιοθήκη του Δήμου Ωραιοκάστρου στα πλαίσια 5ετούς στρατηγικού σχεδιασμού.

χρήστες, ενώ θα είναι εφικτή και η προσέλκυση χρηστών, που ενδεχομένως θα συμβάλλουν και οικονομικά στην αναβάθμιση των υπηρεσιών της βιβλιοθήκης.

Η προσαρμογή επιπρόσθετα των ωρών λειτουργίας της βιβλιοθήκης προκειμένου να είναι οι υπηρεσίες διαθέσιμες στο χρόνο που μπορεί να την επισκεφθεί η κοινότητα σε συνδυασμό με προσφορά του αναγνωστηρίου σε οργανισμούς για διοργάνωση συναντήσεων θα συμβάλλει ιδιαίτερα στην κατανόηση του ρόλου της εκπαιδευτικής υπηρεσίας και μετέπειτα στην οικονομική υποστήριξη της από αυτούς τους οργανισμούς.

Καλό θα ήταν ακόμη να οργανώνεται από τη βιβλιοθήκη ένα σταθερό πρόγραμμα εκπαίδευσης χρηστών στα πλαίσια του οποίου θα εξοικειώνεται η τοπική κοινότητα και όχι μόνο.

Με τη συμμετοχή της επιπλέον σε ειδικά γεγονότα, που οργανώνει η κοινότητα, όπως για παράδειγμα το καρναβάλι, τοπικά έθιμα όπως και θρησκευτικές εκδηλώσεις θα αφήσει να φανεί ότι ενδιαφέρεται όχι μόνο θεωρητικά για οποιοδήποτε δραστηριότητες σχετίζονται με την κοινότητα που εξυπηρετεί.

Τέλος, η βιβλιοθήκη πιστεύει πως με το να θεσμοθετηθεί μία συμβουλευτική επιτροπή που θα συντελείται από τοπικούς παράγοντες της κοινότητας θα βοηθήσει ιδιαίτερα. Κι αυτό, γιατί αυτοί θα δρουν ως τρίτος φορέας που θα ακούουν αμερόληπτα θέματα που αντιμετωπίζει η κοινότητα σε σχέση με τη βιβλιοθήκη. Μέσα από αυτή τη δραστηριότητα είναι φανερό πως θα προκύψουν ιδιαίτερα σημαντικές απόψεις του κοινού και των τοπικών παραγόντων και θα βοηθήσουν τόσο στην οικονομική ενδυνάμωση των προσφερόμενων υπηρεσιών της βιβλιοθήκης όσο και στην καλύτερη προσέγγιση του κοινού από το προσωπικό της.

Στο σημείο αυτό τώρα, όπου γίνεται αναφορά στο κεφάλαιο των Δημοσίων Σχέσεων τις οποίες καλείται να αναπτύξει το πληροφοριακό κέντρο κρίνεται αναγκαίο να αναφερθούμε σε ορισμένες λειτουργίες αυτών καθώς επίσης και σε επικοινωνιακά μέσα, τα οποία θα συμβάλλουν καταλυτικά στην ενίσχυση της εικόνας του κέντρου.

Ανάπτυξη σχεδιαστικού πλάνου στη δημοτική βιβλιοθήκη του Δήμου Ωραιοκάστρου στα πλαίσια 5ετούς στρατηγικού σχεδιασμού.

Με δεδομένο, λοιπόν, ότι ο προϋπολογισμός της βιβλιοθήκης τα επόμενα 5 χρόνια θα αυξηθεί κατά 10.000,00 ευρώ ετησίως καθίσταται εφικτή η προβολή της εικόνας της και των υπηρεσιών που προσφέρει στην ευρύτερη κοινότητα.

Πρόκειται για μία δραστηριότητα, που θα ενισχύσει τόσο την προσέλκυση χρηστών όσο και την ανάπτυξη, δημιουργία σοβαρής εικόνας του οργανισμού, η οποία θα εξάψει το ενδιαφέρον των ενδεχόμενων χορηγών της.

Έτσι, στα πλαίσια μίας στρατηγικής προβολής της βιβλιοθήκης η δημοσιότητα αποτελεί την κυριότερη και ταυτόχρονα σημαντική λειτουργία των Δημοσίων Σχέσεων. Προκειμένου, λοιπόν, η βιβλιοθήκη να παρουσιάσει τους στόχους που πρεσβεύει αλλά και τις υπηρεσίες που παρέχει στο ευρύτερο κοινό που εξυπηρετεί θα χρησιμοποιήσει τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης-MME. Αυτά θα αξιοποιήσουν τα παραπάνω στοιχεία που προέρχονται από τη βιβλιοθήκη χάρη στην ειδησεογραφική τους αξία. Μέσω αυτού του επικοινωνιακού μέσου η βιβλιοθήκη θα αποκτήσει την απαραίτητη δημοσιότητα μέσα από συγκεκριμένες δραστηριότητες. Θα οργανώσει για παράδειγμα κάποιο αφιέρωμα στη συλλογή που έχει στη διάθεσή του, επίσης κάποια εκδήλωση προβολής του κτιρίου της βιβλιοθήκης και άλλα παρόμοια. Αυτές οι εκδηλώσεις θα οργανωθούν από το προσωπικό ενώ τα MME θα λειτουργήσουν ως κινητήριοι μοχλός στην αποπεράτωση αυτών μέσω της διαφήμισης που θα έχουν προσφέρει και συνεπώς το κοινό θα παρίσταται σε αυτές. Και βέβαια τα MME θα συμμετέχουν ενεργά σε αυτές με το να τις καλύπτουν με τα δικά τους μέσα και να τις προβάλλουν δημόσια(τηλεόραση, ραδιόφωνο, εφημερίδες). Μέσα από όλη αυτήν τη διαδικασία καταλαβαίνει κανείς ότι η βιβλιοθήκη πρέπει να φροντίσει για την καλλιέργεια των σχέσεων και την τήρηση της επικοινωνίας με δημοσιογράφους σχετικούς με τις τέχνες και το βιβλίο. Αυτό μπορεί να πραγματοποιηθεί με το να στέλνει η βιβλιοθήκη ευχητήριες κάρτες κατά τη διάρκεια γιορτινών περιόδων καθώς και με προσκλήσεις για επίσκεψη σ'αυτήν. Τέλος, προς ανάπτυξη και διατήρηση των σχέσεων με τους δημοσιογράφους τα στελέχη του πληροφοριακού κέντρου θα συντάξουν ένα δελτίο τύπου και θα το παραδώσουν σ'αυτούς με σκοπό να διαχυθεί η πληροφόρηση μέσω αυτών στο κοινό. Κύριο μέσο

Ανάπτυξη σχεδιαστικού πλάνου στη δημοτική βιβλιοθήκη του Δήμου Ωραιοκάστρου στα πλαίσια 5ετούς στρατηγικού σχεδιασμού.

προώθησης αυτού θεωρείται διαφήμιση στην εφημερίδα. Και μάλιστα καθίσταται προτιμότερο μιας και είναι σχετικά φθηνή σε σύγκριση με την τηλεόραση.

Επιπρόσθετα, μία ακόμη λειτουργία των Δημοσίων Σχέσεων που βρίσκει εφαρμογή στη στρατηγική προβολής της βιβλιοθήκης είναι η χορηγία. Πρόκειται συγκεκριμένα για τη χορηγία του εκπαιδευτικού ιδρύματος σε έναν άλλο οργανισμό ή σε κάποια εκδήλωση. Κι όλο αυτό θα συμβεί με απώτερο στόχο τη βελτίωση της εικόνας της βιβλιοθήκης, την ενίσχυση της αναγνώρισης από το κοινό καθώς επίσης και την ενθάρρυνση των σχέσεων με τους διάφορους χορηγούς, τους οποίους στο μέλλον μπορεί να χρειαστεί η βιβλιοθήκη. Έτσι για παράδειγμα θα μπορούσε να αποστείλει βιβλία σε παιδιά που αδυνατούν να έχουν πρόσβαση στο πληροφοριακό κέντρο, καθώς και σε ευπαθείς ομάδες ανθρώπων που ενδεχομένως έχουν πληγεί από σεισμούς και άλλα παρόμοια.

Κλείνοντας, η βιβλιοθήκη θα χρησιμοποιήσει τοπικές εφημερίδες, για να προβάλλει το έργο της και τις υπηρεσίες που προσφέρει. Κάτι τέτοιο θα βοηθήσει ιδιαίτερα στην αναγνώριση της από το κοινό που εξυπηρετεί. Επίσης στοχεύει κατά τη διάρκεια 2007-2012 να ενημερώσει τους πολίτες για τις προσφερόμενες υπηρεσίες της μέσω εκθέσεων. Αυτή η κίνηση της πιστεύει ότι θα είναι ιδιαίτερα χρήσιμη, μιας και θα μεταφέρει τους πολίτες από το στάδιο της άγνοιας για τις υπηρεσίες της βιβλιοθήκης στο στάδιο της ενημέρωσης.

Τέλος, ένα μέσο για τη στοιχειώδη αύξηση των εσόδων της βιβλιοθήκης θα ήταν η επιβολή προστίμου σε εκείνους τους χρήστες που επιστρέφουν τα βιβλία συστηματικά εκπρόθεσμα. Με αυτήν την τακτική αφενός η βιβλιοθήκη θα αποκτήσει κάποια έσοδα, αφετέρου θα καταστήσει τους χρήστες πιο συνεπείς και υπεύθυνους απέναντι στους κανονισμούς που αφορούν το δανεισμό υλικού.

Συμπερασματικά ,λοιπόν, καλό θα είναι η βιβλιοθήκη να χρησιμοποιήσει όσο μπορεί τα ΜΜΕ για την προβολή της, διότι επηρεάζουν τη γνώμη, τη στάση και τη συμπεριφορά της κοινότητας που εξυπηρετεί.

Ανάπτυξη σχεδιαστικού πλάνου στη δημοτική βιβλιοθήκη του Δήμου Ωραιοκάστρου στα πλαίσια 5ετούς στρατηγικού σχεδιασμού.

Σκοπός II: Άμεση και επείγουσα είναι η εξασφάλιση μεγαλύτερου χώρου στέγασης του κέντρου πηγής μάθησης του Δήμου Ωραιοκάστρου. Κατά τη χρονική περίοδο 2007-2012 θα διασφαλιστεί η ύπαρξη αυτού πλαισιωμένου από όλες εκείνες τις απαραίτητες υποδομές, από τις οποίες καλείται να χαρακτηρίζεται κάθε Δημοτική Βιβλιοθήκη, ώστε να μπορεί να παρέχει εύκολα τις υπηρεσίες της στο κοινό.

Αντικειμενικός Στόχος: Θα προσπαθήσει να εξασφαλίσει ένα περιβάλλον, το οποίο θα είναι ευχάριστο, καθαρό καθώς και ασφαλές και θα ανταποκρίνεται με κάθε μέσο στις απαιτήσεις του κοινού που εξυπηρετεί.

Δραστηριότητες: Κατά τη διάρκεια των ετών 2007-2012 η αναφερόμενη βιβλιοθήκη θα μεταστεγαστεί σε μεγαλύτερο χώρο προκειμένου να λειτουργεί πιο άνετα και να αποδίδει το μέγιστο των δυνατοτήτων της προς όφελος των χρηστών της. Με την κίνηση αυτή θα της δίνεται το προνόμιο να παρέχει στο κοινό της ένα ιδιαίτερα ευχάριστο περιβάλλον, όπου οι χρήστες θα μπορούν να επωφεληθούν ακόμη περισσότερο από τις υπηρεσίες της. Αυτό γίνεται κατανοητό από τη στιγμή που θα υπάρχει μεγαλύτερος χώρος αναγνωστηρίου, όπου θα μπορεί ο κάθε ενδιαφερόμενος να μελετήσει, ερευνήσει εντός της βιβλιοθήκης.

Επιπλέον το εσωτερικό της καινούργιας αυτής κτιριακής εγκατάστασης που θα στεγάζει τη βιβλιοθήκη θα είναι βαμμένο σε απαλές αποχρώσεις έτσι, ώστε να μην κουράζει το χρήστη αλλά και το προσωπικό.

Τέλος, η τοπική πολιτιστική υπηρεσία θα προσλάβει προσωπικό καθαρισμού, προκειμένου σε καθημερινή βάση να παρέχεται καθαρό το περιβάλλον της προς το κοινό που τη χρησιμοποιεί.

Σκοπός III: Ανάπτυξη της απαιτούμενης τεχνολογικής υποδομής έτσι, ώστε οι λειτουργίες/υπηρεσίες της βιβλιοθήκης να υποστηρίζονται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο και να δίνεται η δυνατότητα σε κάθε ενδιαφερόμενο να έχει πρόσβαση σ' αυτές.

Ανάπτυξη σχεδιαστικού πλάνου στη δημοτική βιβλιοθήκη του Δήμου Ωραιοκάστρου στα πλαίσια 5ετούς στρατηγικού σχεδιασμού.

Αντικειμενικός στόχος: Το πληροφοριακό κέντρο αποβλέπει στην υποστήριξη, ενίσχυση της διδασκαλίας, της εκμάθησης αλλά και της έρευνας με το να παρέχει πρόσβαση στην κάθε είδους πληροφορία. Αυτό θα συμβεί με την ύπαρξη και κατ'επέκταση κάλυψη των διαφόρων λειτουργιών και υπηρεσιών του με την αντίστοιχη και απαραίτητη τεχνολογική υποδομή.

Δραστηριότητες: Προκειμένου να επιτευχθεί ο παραπάνω στόχος η βιβλιοθήκη καλείται κατά κύριο λόγο να συμβαδίζει με τις τεχνολογικές εξελίξεις. Και για να ακριβολογήσουμε τώρα αναγκαίο είναι να προβεί στις ακόλουθες δραστηριότητες. Αρχικά, λοιπόν, θα σχεδιαστεί και θα δημιουργηθεί ένα τοπικό δίκτυο(local network)μέσω του οποίου οι συνδεδεμένοι σ'αυτό ηλεκτρονικοί υπολογιστές θα δίνουν στους χρήστες τη δυνατότητα πρόσβασης στο διαδίκτυο(internet). Μέσω του κάθε τερματικού ο χρήστης θα μπορεί να ανακτά κάθε είδους πληροφορία από τον παγκόσμιο ιστό εύκολά και γρήγορα.

Χρήσιμο θα είναι η βιβλιοθήκη να υποστηρίζει και να ενημερώνει το κοινό της για τα συστήματα επικοινωνίας που προσφέρονται μέσω των ηλεκτρονικών υπολογιστών. Τα συστήματα αυτά θα βοηθήσουν τη διάχυση-ανταλλαγή πληροφοριών με ηλεκτρονικό τρόπο. Είναι πιο προχωρημένα και αυτόνομα από τα παραδοσιακά ,όπως το τηλέφωνο, το τέλεξ και το ταχυδρομείο. Η τοπική πολιτιστική υπηρεσία θα είναι σε θέση να παρέχει ένα θετικό σχήμα επικοινωνίας, το οποίο θα βασίζεται στην επικοινωνία και μέσα στη βιβλιοθήκη και με τους χρήστες της, με υπολογιστές για συγκεκριμένες εξυπηρετήσεις- συναλλαγές σε διαρκή βάση. Θα είναι εφικτή η δημιουργία, κίνηση και χρήση πληροφοριών και υλικού έτσι, ώστε ένας ή περισσότεροι χρήστες να μπορούν να ανακτήσουν τις πληροφορίες που χρειάζονται χωρίς τη χρησιμοποίηση εντύπων. Επωφελούμενοι έτσι από τα facsimiles(πανομοιότυπα),voice-mails(φωνητικά μηνύματα)και e-mails(ηλεκτρονικά μηνύματα) θα μπορούν να ανακτήσουν άμεσα οποιαδήποτε πληροφορία αναζητούν. Μάλιστα πρόκειται για συστήματα επικοινωνίας, τα οποία είναι γρήγορα και συχνά λιγότερο δαπανηρά από τα παραδοσιακά μέσα, και αυτό συμφέρει ιδιαίτερα τη βιβλιοθήκη.

Ανάπτυξη σχεδιαστικού πλάνου στη δημοτική βιβλιοθήκη του Δήμου Ωραιοκάστρου στα πλαίσια 5ετούς στρατηγικού σχεδιασμού.

Ωστόσο, για να είναι δυνατές όλες οι παραπάνω λειτουργίες προς εξυπηρέτηση των χρηστών, θα είναι ανάγκη η υπηρεσία πληροφόρησης να προσλάβει αρμόδιο ειδικό προσωπικό και συγκεκριμένα πληροφορικούς και γνώστες εγκατάστασης δικτύου έτσι, ώστε να υλοποιήσουν την εγκατάσταση των ηλεκτρονικών υπολογιστών, οι οποίοι θα συνδέονται μεταξύ τους μέσω τοπικού δικτύου, όπως προαναφέρθηκε. Αυτοί θα είναι υπεύθυνοι για τη σωστή και συνεχή λειτουργία αυτών, προκειμένου όλα όσα προαναφέρθηκαν να αποτελέσουν πραγματικότητα και όχι απλώς υποσχέσεις.

Επιπρόσθετα, καλό θα είναι η βιβλιοθήκη να διαθέσει από τον προϋπολογισμό της κάποιο ποσό, ώστε ένα, δύο άτομα εξειδικευμένα στην πληροφορική να αποτελέσουν μέλη του προσωπικού. Μία τέτοια ενέργεια θα βοηθήσει τόσο στην αποφυγή τεχνικών δυσλειτουργιών που ενδεχομένως παρουσιαστούν στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές ή και στο δίκτυο γενικότερα όσο και στη συντήρηση του όλου συστήματος. Με αυτόν τον τρόπο κάθε χρήστης θα είναι ευχαριστημένος από τις χωρίς προβλήματα ηλεκτρονικές υπηρεσίες που θα του παρέχει το κέντρο πληροφόρησης.

Ακόμη στα πλαίσια 2007-2012 η βιβλιοθήκη θα αποκτήσει δική της ιστοσελίδα(website)πάλι με τη συνδρομή του πληροφορικού. Με τη βοήθεια του, λοιπόν, θα σχεδιαστεί η ιστοσελίδα της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Ωραιοκάστρου, η οποία πρωτίστως θα πληροφορεί τους πολίτες για την ύπαρξη της και τις υπηρεσίες που προσφέρει. Η σχεδίαση της μάλιστα θα επιτευχθεί έτσι, ώστε να τεθούν οι βάσεις για μία μελλοντική επέκταση της και δημιουργία ψηφιακής συλλογής ή καλύτερα ψηφιοποίησης της ήδη υπάρχουσας που έχει στη διάθεση της η βιβλιοθήκη. Με αυτόν τον τρόπο οι χρήστες θα έχουν πρόσβαση στο υλικό της βιβλιοθήκης και από το σπίτι τους. Ένας συλλογικός κατάλογος της βιβλιοθήκης που θα προσφέρει πρόσβαση σε κάθε χρήστη της θα αποτελεί πραγματικότητα(OPAC-On-line Public Access Catalogue).

Η βιβλιοθήκη θα επιδιώξει τόσο τα συστήματα επικοινωνίας που προαναφέρθηκαν όσο και η ηλεκτρονική πρόσβαση στη συλλογή της να λειτουργούν με τον καλύτερο τρόπο, μιας και τα οφέλη που απορρέουν από μία τέτοια υποστήριξη των υπηρεσιών της είναι αρκετά. Καταρχάς θα βελτιωθεί η γενική επίδοση της βιβλιοθήκης, αφού όλα τα

Ανάπτυξη σχεδιαστικού πλάνου στη δημοτική βιβλιοθήκη του Δήμου Ωραιοκάστρου στα πλαίσια 5ετούς στρατηγικού σχεδιασμού.

Ξεχωριστά τμήματα δραστηριότητας είναι καλύτερα συντονισμένα σαν μοναδικές λειτουργίες ή μονάδες. Επίσης με την ύπαρξη αυτών των συστημάτων θα αυξηθεί η ακρίβεια, γιατί στις περισσότερες περιπτώσεις τα συστήματα αυτά είναι άμεσα αξιολογήσιμα. Θα μειωθεί η εργασία που απαιτεί αναζήτηση με τη μορφή υπόθεσης και θα αντικατασταθεί με πραγματικές πληροφορίες και γεγονότα. Ενώ τέλος οι λειτουργίες θα καταστούν σύμφωνες με τα προγράμματα ή τους σκοπούς.

Εντός του χρονικού πλαισίου 2007-2012 η βιβλιοθήκη θα προμηθευτεί ένα πολυμηχάνημα με δυνατότητες φωτοτύπησης, εκτύπωσης, scanning (σάρωσης) αλλά και fax. Αυτό θα καταστεί ιδιαίτερα χρήσιμο τόσο για τους χρήστες όσο και για το προσωπικό.

Άμεσα ακόμη προβλέπεται η αγορά τηλεόρασης, video, DVD καθώς και διαφανοσκόπειου(projector). Τα τρία πρώτα θα δώσουν τη δυνατότητα στους χρήστες να επωφεληθούν πληροφοριακά μέσω οπτικοακουστικού υλικού, ενώ με την ύπαρξη διαφανοσκόπειου η βιβλιοθήκη θα μπορεί να διαθέτει το χώρο της για διάφορες παρουσιάσεις.

Κλείνοντας, σ' αυτό το σημείο είναι ανάγκη να αναφερθεί ότι η βιβλιοθήκη έχει λάβει υπόψη τους πολίτες της κοινότητας, οι οποίοι στο παρελθόν εξέφρασαν την ανάγκη να πληροφορηθούν για κάποιο θέμα, αλλά λόγω απουσίας αντίστοιχου σε ειδική μορφή υλικού δεν κατέστη εφικτό. Για το λόγο αυτό θα φροντίσει να προμηθευτεί πληροφοριακό υλικό ειδικά φτιαγμένο για ανθρώπους με ολική ή μερική τύφλωση. Και συγκεκριμένα στο άμεσο μέλλον η συλλογή της θα απαρτίζεται από βιβλία τυπωμένα με το σύστημα Braille, το οποίο βοηθάει τους τυφλούς χρήστες στην ανάγνωση μέσω της αφής. Επίσης θα έχει στη διάθεση της ομιλούντα βιβλία(Audio books), προκειμένου να διευκολύνουν περισσότερο στην πληροφόρηση τα άτομα αυτά.

Ακόμη, ως κέντρο πληροφόρησης που είναι θα αποκτήσει και θα εγκαταστήσει στον προθάλαμο του χώρου της ένα ηλεκτρονικό υπολογιστικό μηχάνημα με οθόνη αφής(touchscreen). Αυτό θα δίνει τη δυνατότητα σε κάθε επισκέπτη της χρήστη ή μη να πληροφορηθεί εύκολα και γρήγορα τόσο για τις υπηρεσίες του κέντρου όσο και για

Ανάπτυξη σχεδιαστικού πλάνου στη δημοτική βιβλιοθήκη του Δήμου Ωραιοκάστρου στα πλαίσια 5ετούς στρατηγικού σχεδιασμού.

διάφορα άλλα κέντρα εξυπηρέτησης του Δήμου Ωραιοκάστρου, γενικότερα. Θα λειτουργεί δηλαδή σαν ένας ηλεκτρονικός χάρτης πληροφόρησης για κάθε υπηρεσία που αναζητά κάποιος πολίτης του Δήμου.

Σκοπός IV: Εκπαίδευση των χρηστών του πληροφοριακού κέντρου.

Αντικειμενικός στόχος: Η βιβλιοθήκη θα προσπαθήσει να δώσει στους χρήστες τα απαραίτητα εφόδια για να μπορούν να χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες της, προκειμένου να ικανοποιούν κάθε πληροφοριακή τους ανάγκη χωρίς τη βοήθεια κάποιου.

Δραστηριότητες: Η δημοτική βιβλιοθήκη θα πρέπει να βοηθήσει τους χρήστες της να αναπτύξουν δεξιότητες, που θα τους καταστήσουν ικανούς να χρησιμοποιήσουν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τις πηγές και τις υπηρεσίες που έχει στη διάθεση της. Το προσωπικό του πληροφοριακού κέντρου θα πρέπει να λειτουργήσει ως εκπαιδευτικό προσωπικό, ώστε να βοηθήσει τους χρήστες κάθε ηλικίας να πετύχουν την εποικοδομητικότερη χρήση της τεχνολογίας, της πληροφορίας και των επικοινωνιών. Επιμορφωτικά προγράμματα, σεμινάρια ενδεχομένως, τα οποία θα οργανωθούν από το ίδιο το προσωπικό θα βοηθήσουν στο να γεφυρωθεί το χάσμα μεταξύ των πληροφοριακά εγγράμματων χρηστών (information literate patrons/users) και αυτών που δεν έχουν ιδιαίτερες γνώσεις για τα πληροφοριακά συστήματα. Τα επιμορφωτικά αυτά προγράμματα θα προσφέρονται σε κάθε ενδιαφερόμενο χωρίς καμία οικονομική επιβάρυνση. Σκοπός τους θα είναι κατά τη διάρκεια κάποιων θεωρητικών αλλά και πρακτικών μαθημάτων να μυήσουν τους χρήστες κατά κύριο λόγο στη δυνατότητα του να πληροφορούνται μέσω του ηλεκτρονικού υπολογιστή και του διαδικτύου. Να αποκτήσουν τις κατάλληλες δεξιότητες που θα τους βοηθήσουν χωρίς τη συνδρομή κάποιου να εντοπίζουν στο διαδίκτυο πληροφορίες που αναζητούν σχετικά με ένα θέμα. Πρόκειται δηλαδή για στρατηγικές αναζήτησης σε ηλεκτρονικό επίπεδο, που θα τους είναι ιδιαίτερα χρήσιμες όχι μόνο στο χώρο της βιβλιοθήκης αλλά και στο χώρο εργασίας τους, καθώς και για ιδιωτική χρήση στο σπίτι τους, οπουδήποτε. Μάλιστα το πόσο σημαντικό είναι αυτό γίνεται φανερό, αν σκεφτεί κανείς τις διαστάσεις που έχει λάβει

και πρόκειται να λάβει στο άμεσο μέλλον η εξέλιξη της τεχνολογίας και το κατά πόσο θα επηρεάζει τη ζωή μας. Δευτερευόντως τώρα αυτά τα σεμινάρια θα προσπαθήσουν να εξοικειώσουν τους χρήστες με τον on-line κατάλογο της συλλογής της βιβλιοθήκης (OPAC), όπου θα έχουν πρόσβαση μέσω του ηλεκτρονικού υπολογιστή. Με τον τρόπο αυτό θα έχουν τη δυνατότητα αυτοεξυπηρέτησης, γεγονός το οποίο θα συμβάλλει ιδιαίτερα στην ύπαρξη πληροφοριακά εγγράμματων χρηστών και κατ'επέκταση πολιτών. Η διαδικασία αυτή μάλιστα θα οδηγήσει στην ενίσχυση της αυτοπεποίθησης των χρηστών, πράγμα το οποίο θα επηρεάσει την κοινωνική τους ζωή γενικότερα.

Καθώς ,λοιπόν, οι νέες τεχνολογίες γίνονται όλο και περισσότερο προσιτές και διαθέσιμες στο κοινό, ο ρόλος της δημοτικής βιβλιοθήκης, από τη μία να παρέχει πρόσβαση σε αυτές και από την άλλη να βοηθά τους πολίτες να μαθαίνουν τον καλύτερο τρόπο χρησιμοποίησής τους, καθίσταται ζωτικής σημασίας.

Επιπρόσθετα η παρούσα βιβλιοθήκη σχεδιάζει άμεσα να οργανώσει επισκέψεις, περιηγήσεις των δημοτών της κοινότητας που εξυπηρετεί στο χώρο της με απώτερο στόχο να τους δώσει την ευκαιρία να γνωρίσουν την κτιριακή εγκατάσταση που στεγάζει το πληροφοριακό κέντρο, τις υπηρεσίες που προσφέρει , καθώς και να τους φέρει σε επαφή με τα εργαλεία εξυπηρέτησής τους, όπως είναι ο ηλεκτρονικός κατάλογος και ο τεχνολογικός εξοπλισμός που διαθέτει. Αυτές οι περιηγήσεις, γνωριμίας θα μπορούσε να πει κάποιος, θα πρέπει να σχεδιάζονται με ιδιαίτερη προσοχή σύμφωνα με τις ανάγκες αλλά και τις ιδιαιτερότητες αυτών που συμμετέχουν. Τέλος, θα διανέμονται στους ενδιαφερόμενους ειδικά εγχειρίδια με κατευθυντήριες οδηγίες για την εύκολη χρήση των υπηρεσιών της βιβλιοθήκης. Αυτά θα τα έχουν συντάξει οι ίδιοι οι βιβλιοθηκονόμοι, που στελεχώνουν το πληροφοριακό κέντρο.

Μάλιστα καλό θα είναι σε περίπτωση που πρόκειται να ξεναγηθούν αρκετά άτομα, ομάδες ίσως πολιτών, όπως για παράδειγμα μαθητές σχολείου, οι επισκέψεις να διοργανώνονται σε συνεργασία με το ίδρυμα, απ'όπου προέρχονται οι υποψήφιοι επισκέπτες.

Ανάπτυξη σχεδιαστικού πλάνου στη δημοτική βιβλιοθήκη του Δήμου Ωραιοκάστρου στα πλαίσια 5ετούς στρατηγικού σχεδιασμού.

Σκοπός V: Εκπαίδευση και επιμόρφωση του προσωπικού του πληροφοριακού κέντρου.

Αντικειμενικός στόχος: Οι δύο βιβλιοθηκονόμοι που στελεχώνουν τη Δημοτική βιβλιοθήκη Ωραιοκάστρου είναι επιτακτική ανάγκη να επιμορφώνονται σε τακτά χρονικά διαστήματα, καθώς το επάγγελμα της επιστήμης της πληροφόρησης, που υπηρετούν, εξελίσσεται με ταχύτατους ρυθμούς. Αφετέρου η διείσδυση όλο και περισσότερο της τεχνολογίας άμεσα συνυφασμένη με τις λειτουργίες της βιβλιοθήκης καθιστά σημαντικότερη από κάθε άλλη φορά τη συνεχή εκπαίδευση τους σε θέματα που άπτονται της τεχνολογικής υποστήριξης των υπηρεσιών της.

Παράλληλα θα πρέπει να δοθεί στους συμμετέχοντες η κατάλληλη εκπαίδευση και κατάρτιση για τη σωστή διοίκηση των δημοτικών βιβλιοθηκών, ώστε αφενός να αποτελέσουν κέντρα διάδοσης της γνώσης, αφετέρου να καταστούν χώροι παραγωγής και προβολής πολιτιστικού και εκπαιδευτικού έργου.

Ο βιβλιοθηκονόμος είναι ένας ενεργός μεσολαβητής ανάμεσα στους χρήστες και στις πηγές της βιβλιοθήκης. Συνεπώς, η επαγγελματική και συνεχής εκπαίδευσή του είναι απαραίτητη, προκειμένου να εξασφαλίζεται η επαρκής παροχή υπηρεσιών.

Εκτιμάται, μάλιστα, ότι σε 10 χρόνια το 80% των δεξιοτήτων ενός ανθρώπου θα απαξιωθούν. Επομένως, η συνεχιζόμενη επαγγελματική εκπαίδευση(CPI:Continuing Professional Education) είναι επιθυμητή και ίσως ακόμα αποτελεί προϋπόθεση για τη διατήρηση των επαγγελματικών προσόντων του ατόμου.¹⁴

Δραστηριότητες: Στα πλαίσια του στρατηγικού σχεδιασμού 2007-2012 η βιβλιοθήκη σκοπεύει να διαθέσει συγκεκριμένο χρηματικό ποσό από τον προϋπολογισμό της για την επιμόρφωση του απασχολούμενου προσωπικού της. Έτσι, ετησίως θα καλύπτει τα έξοδα που απαιτούνται προκειμένου αυτοί να έχουν τη δυνατότητα να συμμετάσχουν στο Πανελλήνιο Συνέδριο Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, το οποίο πραγματοποιείται συνήθως

---

¹⁴ Σεμερτζάκη,Εύα.Κατευθυντήριες οδηγίες Calimera.Κατευθυντήριες οδηγίες ορθής πρακτικής για αρχεία, βιβλιοθήκες και μουσεία.Πολιτιστικές εφαρμογές:τα τοπικά ιδρύματα μεσολαβούν για τη πρόσβαση σε ηλεκτρονικές πηγές.Βέροια:Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας,2006.

εκτός πόλης. Σ' αυτό τίγονται κυρίως θέματα, τα οποία απασχολούν ή καλύτερα θα έπρεπε να απασχολούν κάθε βιβλιοθήκη και όχι μόνο τις ακαδημαϊκές. Κι αυτό γιατί οι περισσότερες εισηγήσεις άπτονται των τεχνολογικών εξελίξεων του κλάδου, και αυτές έχουν εφαρμογή σε όλες τις προσφερόμενες υπηρεσίες του πληροφοριακού κέντρου. Στα πλαίσια αυτού θα έχουν την ευκαιρία να συζητήσουν με καταξιωμένα άτομα της επιστήμης της πληροφόρησης, ενώ θα μπορέσουν να συζητήσουν με συναδέλφους τους για πιθανά προβλήματα, που αντιμετωπίζουν στη Δημοτική Βιβλιοθήκη Ωραιοκάστρο. Μέσα από αυτή τη διαδικασία θα προκύψουν ωφέλιμα συμπεράσματα και πιθανότατα συμβατές λύσεις, απόψεις, που θα βρουν εφαρμογή στη συγκεκριμένη βιβλιοθήκη.

Δευτερευόντως, θα τους δίνεται η δυνατότητα να παρακολουθούν ειδικά επιμορφωτικά σεμινάρια μικρής διάρκειας, τα οποία θα πραγματοποιούνται θέματα που αφορούν τις νέες τάσεις κάθε σύγχρονης βιβλιοθήκης. Πρέπει να ενθαρρύνονται, ώστε να συμμετέχουν ενεργά σε τέτοιου είδους επιμορφωτικά προγράμματα (συνέδρια, σεμινάρια, ημερίδες), καθώς εκτός των άλλων είναι δυνατό να δημιουργήσουν επαφές με προσωπικό άλλων βιβλιοθηκών κι έτσι θα τους παρέχεται η ευκαιρία να ανταλλάξουν ιδέες και εμπειρίες. Επίσης, πιθανό είναι μέσα από αυτή την επαφή να προταθεί η ανταλλαγή προσωπικού από μία δημοτική βιβλιοθήκη σε άλλη, στοιχείο το οποίο θα διανθίσει τις εμπειρίες του προσωπικού.

Άξιο αναφοράς είναι το γεγονός ότι η Διεθνής Ομοσπονδία της Ένωσης Βιβλιοθηκών (IFLA-International Federation of Library Association) έχει προτείνει να αφιερώνεται 0,5%-1% από το συνολικό προϋπολογισμό της δημοτικής βιβλιοθήκης για επιμορφωτικούς σκοπούς.¹⁵

Επιπρόσθετα μία οικονομική και αποτελεσματική μέθοδος εκπαίδευσης του προσωπικού θα μπορούσε να είναι η ύπαρξη μίας συμβουλευτικής ομάδας, μίας ομάδας ιδιαίτερα κατατοπισμένων σε βιβλιοθηκονομικά θέματα ανθρώπων. Θα πρόκειται δηλαδή για περισσότερο έμπειρους συναδέλφους τους, οι οποίοι θα τους προσφέρουν καθοδήγηση σε διάφορα ζητήματα σχετικά με την επιστήμη και επιμόρφωση. Οι

---

¹⁵ IFLA.Revision of IFLA's Guidelines for Public Libraries.Germany:IFLA Publications,2000.

Ανάπτυξη σχεδιαστικού πλάνου στη δημοτική βιβλιοθήκη του Δήμου Ωραιοκάστρου στα πλαίσια 5ετούς στρατηγικού σχεδιασμού.

σύμβουλοι αυτοί θα είναι σε θέση να πληροφορήσουν ένα καινούργιο μέλος, που ενδεχομένως προστεθεί στο προσωπικό σχετικά με τα καθήκοντα του αλλά και την αρμόζουσα συμπεριφορά απέναντι στους χρήστες.

Συμπερασματικά, λοιπόν, η συγκεκριμένη πληροφοριακή υπηρεσία θα προσπαθήσει να προσφέρει διαρκή επιμόρφωση στο προσωπικό της και να διατηρήσει μία σταθερά ανοδική πορεία σε αυτόν τον ιδιαίτερα σημαντικό τομέα.

Σκοπός VI: Πρόσληψη επιπλέον προσωπικού ή/και προσέλκυση εθελοντών.

Αντικειμενικός στόχος: Η ενίσχυση του ήδη υπάρχοντος προσωπικού με την πρόσληψη ή ακόμη και την προσέλκυση εθελοντικής προσφοράς εργασίας από ενδιαφερόμενους δημότες θα διευκολύνει σημαντικά το έργο που επιτελεί η Δημοτική Βιβλιοθήκη Ωραιοκάστρου.

Δραστηριότητες: Από τη στιγμή που αφενός οι οικονομικοί πόροι της πληροφοριακής υπηρεσίας θα αυξηθούν, αφετέρου θα αποκτήσει καινούργιο μεγαλύτερο χώρο στέγασης σύμφωνα πάντα με το στρατηγικό σχεδιασμό 2007-2012, κρίνεται απαραίτητο και ιδιαίτερα χρήσιμο να ενισχυθούν τα απασχολούμενα μέλη του προσωπικού της βιβλιοθήκης. Έτσι το κέντρο πηγής μάθησης και πληροφόρησης θέτει ως άμεσο στόχο την ενίσχυση του προσωπικού του με έναν τουλάχιστον ακόμη βιβλιοθηκονόμο έτσι, ώστε να είναι εφικτή η συνεχής λειτουργία της βιβλιοθήκης καθημερινά πρωί και απόγευμα. Με αυτόν τον τρόπο θα δίνεται το πλεονέκτημα σε κάθε χρήστη της να την επισκέπτεται όποτε μπορεί, μιας και το ωράριο θα είναι πιο ευέλικτο από αυτό που ισχύει μέχρι τώρα. Το πρόγραμμά λειτουργίας δηλαδή θα διαμορφωθεί όπως φαίνεται παρακάτω: Δευτέρα-Παρασκευή 08:30-20:30, ενώ θα δίνει τη δυνατότητα εξυπηρέτησης και κατά τη διάρκεια του Σαββάτου από τις 10:00 μέχρι τις 14:30.

Επιπρόσθετα στις προτεραιότητές της ανήκει και η απόκτηση βοηθητικού προσωπικού. Αυτό θα επιδίδεται σε εργασίες ρουτίνας για τη βιβλιοθήκη, όπως ταξινόηση, αρχειοθέτηση, έλεγχο της συλλογής προς αποφυγή απουσίας υλικού. Θα έρχονται σε επαφή με το κοινό συχνότερα απ'ό,τι οι μόνιμοι βιβλιοθηκονόμοι. Κατ'επέκταση είναι

Ανάπτυξη σχεδιαστικού πλάνου στη δημοτική βιβλιοθήκη του Δήμου Ωραιοκάστρου στα πλαίσια 5ετούς στρατηγικού σχεδιασμού.

Ύψιστες τα βοηθητικά αυτά μέλη του προσωπικού να διακατέχονται από δεξιότητες επικοινωνίας και επαφής γενικότερα.

Τέλος, καλό θα ήταν η βιβλιοθήκη κάθε χρόνο να δέχεται ή καλύτερα να δίνει την ευκαιρία σε ένα φοιτητή του τμήματος της Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης να πραγματοποιεί την εξάμηνη πρακτική του άσκηση στο χώρο της. Έτσι και ο ίδιος θα αποκομίσει τα οφέλη από την απασχόληση του στο σύγχρονο και κατάλληλα εξοπλισμένο χώρο του πληροφοριακού κέντρου(εκμάθηση βιβλιοθηκονομικών καθηκόντων)αλλά και οι βιβλιοθηκονόμοι από την άλλη μεριά θα μπορούν να αφιερώσουν αρκετό χρόνο σε καίρια ζητήματα, που απασχολούν την πληροφοριακή υπηρεσία.

Τέλος άμεσο στόχο αποτελεί και η πρόσληψη ενός ειδικού προσώπου, το οποίο θα αναλάβει διοικητικά καθήκοντα. Αυτό μάλιστα κρίνεται ιδιαίτερα αναγκαίο, μιας και η ύπαρξη προσεκτικής και σωστής διοικητικής λειτουργίας επηρεάζει άμεσα και καταλυτικά όλες τις υπηρεσίες της βιβλιοθήκης.

Συνεπώς, καταλαβαίνει κανείς πως μέσα από αυτόν τον καταμερισμό των αρμοδιοτήτων καθίσταται εφικτή και πιο εύκολη η εκτέλεση τόσο των δραστηριοτήτων γραμμής, αυτών δηλαδή που σχετίζονται άμεσα με την εξυπηρέτηση του κοινού(πληροφοριακή εργασία, βιβλιογραφικές δραστηριότητες, κατάρτιση συλλογής, θεματική ανάλυση)όσο και των επιτελικών δραστηριοτήτων(αγορές, τεχνική επεξεργασία υλικού, επιχειρησιακή ανάλυση και έρευνα, οικονομικές δραστηριότητες, διοίκηση).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Από την όλη ενασχόληση με το θέμα έγινε φανερό ότι σκοπός του σχεδιασμού είναι να καθορίσει στόχους, πολιτικές και διαδικασίες, οι οποίες θα επιτρέπουν την επίτευξη των σκοπών.

Ένας οργανισμός χωρίς σχέδιο θα τείνει να αντιδρά αυθόρμητα, δηλαδή να σπαταλά χρόνο, προσπάθεια και χρήμα αντιδρώντας σε περιστάσεις τη στιγμή που συμβαίνουν. Η άσκηση του σχεδιασμού θα δίνει τη δυνατότητα στους διοικούντες να προβλέπουν, να προετοιμάζονται για διάφορες απρόσμενες καταστάσεις, και να μπορούν να τις αντιμετωπίσουν.

Στο κλείσιμο τώρα της παρουσίασης κρίθηκε καλό να αναφερθεί το ακόλουθο. Οι Ευρωπαϊκές χώρες παραδοσιακά αναλαμβάνουν το στρατηγικό σχεδιασμό για σκοπούς οικονομικής, κοινωνικής ανάπτυξης και αναγέννησης. Στον τομέα του πολιτισμού και της πληροφόρησης ο στρατηγικός σχεδιασμός αποτελεί επίκαιρο θέμα. Είναι γενικά παραδεκτό ότι ο πολιτισμός συμβάλλει σημαντικά στην ευημερία των κοινοτήτων. Επομένως, τα πολιτισμικά σχέδια πρέπει να ενσωματώνονται στις στρατηγικές της εθνικής κυβέρνησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης προς όφελος της κοινωνίας.

Εν κατακλείδι είναι μάλλον σίγουρο ότι ο στρατηγικός σχεδιασμός είναι απαραίτητος για κάθε οργανισμό ή ίδρυμα είτε πρόκειται για βραχυπρόθεσμο είτε για μακροπρόθεσμο. Συνιστά το πιο χρήσιμο εργαλείο με τον κατάλληλο χειρισμό του οποίου κάθε υπηρεσία μπορεί να ανυψωθεί και να προσεγγίσει το όραμα της.

*“If you don’t know where you’re going,
any plan will do.” Peter Drucker.*

Ανάπτυξη σχεδιαστικού πλάνου στη δημοτική βιβλιοθήκη του Δήμου Ωραιοκάστρου στα πλαίσια 5ετούς στρατηγικού σχεδιασμού.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Α).Ελληνικές βιβλιογραφικές αναφορές.

- i. Κατσιρίκου,Ανθή.Σύγχρονες τάσεις στην οργάνωση και διοίκηση των βιβλιοθηκών.Αθήνα:Παπασωτηρίου,2001.
- ii. Κοκκίνης,Σπύρος.Δημοτικές και Κοινοτικές βιβλιοθήκες στην Ελλάδα.Αθήνα:Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων,1974.
- iii. Λεκίδου,Μαρία. «Οργάνωση και Διοίκηση Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών,θεωρητική προσέγγιση και ελληνική εμπειρία.»Το Μάνατζμεντ στις Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες,Θεσσαλονίκη,15-17 Οκτωβρίου.Θεσσαλονίκη,2001.
- iv. Μαυρίδης,Σάββας.Επικοινωνία-Ανθρώπινες σχέσεις. Θεσσαλονίκη:Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Θεσσαλονίκης,1996.
- v. Μελετίου,Αριστείδης,Ανθή,κατσιρίκου. «Ποιοτικοί δείκτες υπηρεσιών βιβλιοθηκών και Διαχείριση Πόρων:Μεθοδολογίες ανάλυσης και Στρατηγικός Σχεδιασμός.»Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες και κοινωνίες των Πολιτών.Δημιουργώντας δεσμούς γνώσης,δημοκρατίας και πολιτισμού στο ψηφιακό περιβάλλον,Πάτρα,1-3 Νοεμβρίου.Πάτρα:Βιβλιοθήκη&Υπηρεσία Πληροφόρησης,Πανεπιστήμιο Πατρών,2006.406-419.

Ανάπτυξη σχεδιαστικού πλάνου στη δημοτική βιβλιοθήκη του Δήμου Ωραιοκάστρου στα πλαίσια 5ετούς στρατηγικού σχεδιασμού.

- vi. Μονιάρου-Παπακωνσταντίνου, Βαλεντίνη. Αρχές Βιβλιοθηκονομίας και Είδη Βιβλιοθηκών. Αθήνα: Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Θεσσαλονίκης, 1998.
- vii. Μορελέλη-Κακούρη, Μερσίνη. Οδηγός για τη σύνταξη βιβλιογραφίας και για βιβλιογραφικές παραπομπές. Θεσσαλονίκη: Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Θεσσαλονίκης-Βιβλιοθήκη, 2004.
- viii. Πιτιλάκη-Καστρινού Έλσα. Διοίκηση Βιβλιοθηκών. Θεσσαλονίκη: Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Θεσσαλονίκης, 2003.
- ix. Σεμερτζάκη, Εύα. Κατευθυντήριες οδηγίες Calimera. Κατευθυντήριες οδηγίες ορθής πρακτικής για Αρχεία, Βιβλιοθήκες και Μουσεία. Πολιτιστικές εφαρμογές: Τα τοπικά ιδρύματα μεσολαβούν για την πρόσβαση σε ηλεκτρονικές πηγές. Βέροια: Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας, 2006.
- x. Τσαλκιτζή, Θάλεια. «Τεχνικές Επικοινωνίας και Προβολής για τις Βιβλιοθήκες.» Σύγχρονη βιβλιοθήκη & Υπηρεσίες πληροφόρησης. 22-23(2003):30-40.
- xi. ΦΕΚ τχ 'B 709/1998
- xii. ΦΕΚ τχ 'B378/2001
- xiii. ΦΕΚ τχ 'B 328/2001

Ανάπτυξη σχεδιαστικού πλάνου στη δημοτική βιβλιοθήκη του Δήμου Ωραιοκάστρου στα πλαίσια 5ετούς στρατηγικού σχεδιασμού.

- xiv. Χλωμούδης,Κωνσταντίνος,Πέτρος,Κωσταγιόλας.Σύγχρονες Βιβλιοθήκες.Τράπεζες Πληροφοριών.Αθήνα:Τζέι τζέι Ελλάς,2004.

Ανάπτυξη σχεδιαστικού πλάνου στη δημοτική βιβλιοθήκη του Δήμου Ωραιοκάστρου στα πλαίσια 5ετούς στρατηγικού σχεδιασμού.

B). Ξένες βιβλιογραφικές αναφορές.

- i. Dougherty, R.M. «Planning for new library futures.» Library Journal.127(2002):38.
- ii. IFLA.Revision of IFLA's Guidelines for Public Libraries.Callifornia:IFLA Publications,2000.
- iii. McNamara,Carter.Strategic Planning(in non profit or for-profit organizations).2Μαρ.2000.MAP.20Νοεμ.2006<http://www.managementhelp.org/plan_dec/str_plan/str_plan.htm>.
- iv. Mullins,John. «Desired qualities of public libraries leaders.»Leadership and organization Development Journal.27(2006):133-143.
- v. Nutefall,Jenifer E. «Information literacy.Developing partnerships across library types.» Research strategies-Journal of library consepts and construction. 18(2001):311-321.
- vi. Pensylvania Department of Education.Strategic Planning Guidelines.Pensylvania:STATE Board of Education,2002.
- vii. Saur,K.G.Education and research for marketing and quality management in libraries.München:IFLA Publidations;99,2002.

Ανάπτυξη σχεδιαστικού πλάνου στη δημοτική βιβλιοθήκη του Δήμου Ωραιοκάστρου στα πλαίσια 5ετούς στρατηγικού σχεδιασμού.

UNESCO Public Library Manifesto 1994

Freedom, Prosperity and the Development of society and individuals are fundamental human values. They will only be attained through the ability of well-informed citizens to exercise their democratic rights and to play an active role in society. Constructive participation and the development of democracy depend on satisfactory education as well as on free and unlimited access to knowledge, thought, culture and information.

The public library, the local gateway to knowledge, provides a basic condition for lifelong learning, independent decision-making and cultural development of the individual and social groups.

This Manifesto proclaims UNESCO's belief in the public library as a living force for education, culture and information, and as an essential agent for the fostering of peace and spiritual welfare through the minds of men and women.

UNESCO therefore encourages national and local governments to support and actively engage in the development of public libraries.

The Public Library

The Public Library is the local centre of information, making all kinds of knowledge and information readily available to its users.

The services of the public library are provided on the basis of equality of access for all, regardless of age, race, sex, religion, nationality, language or social status. Specific services and materials must be provided for those who cannot, for whatever reason, use the regular services and materials, for example linguistic minorities, people with disabilities or people in hospital or prison.

All age groups must find material relevant to their needs. Collections and services have to include all types of appropriate media and modern technologies as well as traditional materials.

UNESCO Public Library Manifesto 1994

- 1 -

Ανάπτυξη σχεδιαστικού πλάνου στη δημοτική βιβλιοθήκη του Δήμου Ωραιοκάστρου στα πλαίσια 5ετούς στρατηγικού σχεδιασμού.

High quality and relevance to local needs and conditions are fundamental. Material must reflect current trends and the evolution of society, as well as the memory of human endeavour and imagination.

Collections and services should not be subject to any form of ideological, political or religious censorship, nor commercial pressure.

Missions of the Public Library

The following key missions which relate to information, literacy, education and culture should be at the core of public library services:

1. Creating and strengthening reading habits in children at an early age.
2. Supporting both individual and self conducted education as well as formal education at all levels.
3. Providing opportunities for personal creative development.
4. Stimulating the imagination and creativity of children and young people.
5. Promoting awareness of cultural heritage, appreciation of the arts, scientific achievements and innovations.
6. Providing access to cultural expressions of all performing arts.
7. Fostering inter-cultural dialogue and favouring cultural diversity.
8. Supporting the oral tradition.
9. Ensuring access for citizens to all sorts of community information.
10. Providing adequate information services to local enterprises, associations and interest groups.

UNESCO Public Library Manifesto 1994

- 2 -

Ανάπτυξη σχεδιαστικού πλάνου στη δημοτική βιβλιοθήκη του Δήμου Ωραιοκάστρου στα πλαίσια 5ετούς στρατηγικού σχεδιασμού.

11. Facilitating the development of information and computer literacy skills.

12. Supporting and participating in literacy activities and programmes for all age groups, and initiating such activities if necessary.

Funding, Legislation and Networks

The Public Library shall in principle be free of charge. The public library is the responsibility of local and national authorities. It must be supported by specific legislation and financed by national and local governments. It has to be an essential component of any long-term strategy for culture, information provision, literacy and education.

To ensure nationwide library coordination and cooperation, legislation and strategic plans must also define and promote a national library network based on agreed standards of service.

The public network must be designed in relation to national, regional, research and specific libraries as well as libraries in schools, colleges and universities.

Operation and Management

A clear policy must be formulated, defining objectives, priorities and services in relation to the local community needs. The public library has to be organized effectively and professional standards of operation must be maintained.

Cooperation with relevant partners - for example, user groups and other professionals at local, regional, national as well as international level - has to be ensured.

Services have to be physically accessible to all members of the community. This requires well situated library buildings, good reading and study facilities, as well as relevant technologies and sufficient opening hours convenient to the users. It equally implies outreach services for those unable to visit the library.

The library services must be adapted to the different needs of communities in rural and urban areas.

UNESCO Public Library Manifesto 1994

- 3 -

Ανάπτυξη σχεδιαστικού πλάνου στη δημοτική βιβλιοθήκη του Δήμου Ωραιοκάστρου στα πλαίσια 5ετούς στρατηγικού σχεδιασμού.

The librarian is an active intermediary between users and resources. Professional and continuing education of the librarian is indispensable to ensure adequate services.

Outreach and user education programmes have to be provided to help users benefit from all the resources.

Implementing the Manifesto

Decision makers at national and local levels and the library community at large, around the world, are hereby urged to implement the principles expressed in this Manifesto.

Prepared in co-operation with IFLA. November 1994.

UNESCO Public Library Manifesto 1994

- 4 -

ΔΕΛΙΑ Έγγραφο: IZ/672/98

Σελίδα 1 από 3

2/98 (ΦΕΚ 709 Β'): Σύνταξη Κανονισμού Λειτουργίας Δημοσίων Βιβλιοθηκών.

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

[Αρχή Τροποποίησης]

Συμπλήρωση Υπουργικής Απόφασης "Κανονισμός Λειτουργίας Δημοσίων Βιβλιοθηκών" ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠ'ΑΡΙΘΜ. IZ/ 309/01 (ΦΕΚ Β 378) ΑΠΟΦΑΣΗ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ [Τέλος Τροποποίησης]

[Αρχή Τροποποίησης]

Συμπλήρωση υπουργικής απόφασης «Κανονισμός Λειτουργίας Δημοσίων Βιβλιοθηκών» ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠ'ΑΡΙΘΜ. IZ/991/01 (ΦΕΚ Β 1328) ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ [Τέλος Τροποποίησης]

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του Α.Ν. 1362/49 ``περί ιδρύσεως, ανασυγκροτήσεως και ενιαίας οργάνωσης των ανά το κράτος Βιβλιοθηκών``.
2. Τις διατάξεις του άρθρου 2 του Ν. 1558/85 ``Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα``.
3. Την αριθ. IZ/941/23.7.97 απόφαση για τη ``συγκρότηση Επιτροπής για σύνταξη εισήγησης Κανονισμού Λειτουργίας Βιβλιοθηκών και αναμόρφωση των Δελτίων δραστηριότητας βιβλιοθηκών και βιβλιοαυτοκινήτων``.
4. Την αριθ. IZ/253/11.3.98 γνωμοδότηση του νομικού συμβούλου του ΥΠΕΠΘ.
5. Την ανάγκη εκσυγχρονισμού των δημοσίων βιβλιοθηκών, αποφασίζουμε:

Εγκρίνουμε τον παρακάτω κανονισμό λειτουργίας βιβλιοθηκών, με βάση τον οποίο οι δημόσιες βιβλιοθήκες θα λειτουργούν ομοιόμορφα υπό την εποπτεία των οικείων εφορειών ως εξής:

1. Σκοποί και στόχοι της δημόσιας βιβλιοθήκης Σκοπός της Δημόσιας Βιβλιοθήκης είναι να προωθεί χωρίς πολιτικές, θρησκευτικές, φυλετικές και άλλες διακρίσεις την εξάπλωση της γνώσης, εκπαίδευσης, πολιτισμού και να καθιστά εφικτή την πρόσβαση σε κάθε είδους πληροφορία.

Οι Δημόσιες Βιβλιοθήκες στοχεύουν μεταξύ άλλων στη: -δημιουργία και ενίσχυση της αναγνωσιμότητας. -παροχή εμπειριών, για προσωπική δημιουργική εξέλιξη. -ανάπτυξη της φαντασίας και της δημιουργικότητας των νέων. -προώθηση της ενημέρωσης στα θέματα της πολιτιστικής κληρονομιάς, των επιστημονικών επιτευγμάτων και καινοτομιών. -υποστήριξη της προφορικής παράδοσης. -εξασφάλιση πρόσβασης των πολιτών σε κάθε είδους πληροφορία, που συνδέεται με την τοπική κοινωνία. -ενίσχυση της προσπάθειας απόκτησης προσόντων, που συνδέονται άμεσα με τη χρήση υπολογιστών και την πληροφορική τεχνολογία.

Οι Δημόσιες Βιβλιοθήκες θα πρέπει επίσης να δραστηριοποιούνται έτσι ώστε:

-να θέτουν στη διάθεση του κοινού οπτικοακουστικό υλικό.

-να θέτουν στη διάθεση του κοινού υλικό σε ηλεκτρονική μορφή.

-να προβλέπουν την εξασφάλιση των υπηρεσιών τους και για το κοινό που δεν μπορεί να επισκεφθεί τη βιβλιοθήκη.

-να προσαρμόζουν τις ώρες λειτουργίας τους σύμφωνα με τις ανάγκες των πολιτών.

Για την πραγματοποίηση του σκοπού αυτού η Δημόσια Βιβλιοθήκη δρομολογεί τις παρακάτω ενέργειες: -Μεριμνά για την απόκτηση, επεξεργασία, διάθεση, συντήρηση και προβολή του υλικού. -Συνεχώς ερευνά για την εξακρίβωση των αναγκών των χρηστών της Βιβλιοθήκης, όπως αυτές διαμορφώνονται κάθε τόσο, μέσα από στενή συνεργασία της Βιβλιοθήκης με το κοινό της, φορείς κ.λπ. -Παρακολουθεί και ενσωματώνει τις εξελίξεις στη βιβλιοθηκονομία και τις επιστήμες της πληροφόρησης, καθώς και τις τεχνολογικές εξελίξεις, που θα διευκολύνουν τις επιτελούμενες εργασίες και θα συντελέσουν στην ανάπτυξη νέων υπηρεσιών. -Υιοθετεί εθνικά και διεθνή πρότυπα. -Συγκεντρώνει και συγκροτεί ειδικές συλλογές (έργα τέχνης, λαογραφικό, αρχαιολογικό, μουσειακό και άλλο υλικό), και αναλαμβάνει την οργάνωση, διαχείριση και διάθεση τοπικών πηγών πληροφόρησης. -Οργανώνει και λειτουργεί ανάλογες υπηρεσίες, πραγματοποιεί δραστηριότητες όπως εκθέσεις, διαλέξεις, συνέδρια κ.λπ., και τέλος συνεργάζεται με άλλες βιβλιοθήκες και φορείς. -Ενεργοποιείται στα πλαίσια οργάνωσης και λειτουργίας ενός Εθνικού Δικτύου Βιβλιοθηκών.

2. Συλλογή - Επεξεργασία - Διάθεση υλικού.

2.1. Συλλογή υλικού

2.1.1. Ορισμός

Με τον όρο υλικό νοείται κάθε πηγή μάθησης, πληροφόρησης και γνώσης σε έντυπη, οπτικοακουστική, ηλεκτρονική, μαγνητική ή οιαδήποτε άλλη μορφή, όπως π.χ. βιβλία ή έντυπες μονογραφίες, Περιοδικά, Εφημερίδες, Ανάτυπα/Φυλλάδια, Φωτοαντίγραφα, σπάνιες εκδόσεις, χειρόγραφα, βιντεοκασέτες, δίσκοι μουσικής/CD'S, κασέτες μουσικής, σλάιτς, ταινίες (κινηματογραφικές), αφίσες, χάρτες/άτλαντες, φωτογραφίες, ηλεκτρονικό υλικό ήτοι πληροφορίες σε ηλεκτρονική ή μαγνητική ή μαγνητικά μέσα (CD'S, δισκέτες, μικροφόρμες κ.ά.), εκπαιδευτικό/ψυχαγωγικό υλικό όπως επιτραπέζια παιχνίδια, εκπαιδευτικά προγράμματα και οιαδήποτε άλλο υλικό.

2.1.2. Εμπλουτισμός.

Ο εμπλουτισμός των συλλογών της Δημόσιας Βιβλιοθήκης έχει πάγιο και διαρκή χαρακτήρα, βασίζεται στην ελληνική εκδοτική παραγωγή και συνεπικουρείται αναλόγως των ενδιαφερόντων της βιβλιοθήκης από την ξένη εκδοτική παραγωγή. -Η χάραξη της πολιτικής ανάπτυξης των συλλογών και η επιλογή του υλικού γίνονται από τον Διευθυντή της Βιβλιοθήκης, ο οποίος στο έργο του συνεπικουρείται από το υπόλοιπο προσωπικό.

Για τη δημιουργία συλλογής άρτιας, αντιπροσωπευτικής και σύμφωνα με τις τοπικές ανάγκες και ιδιαιτερότητες, λαμβάνονται υπόψη μεταξύ άλλων:

-Ισομερής ανάπτυξη ή και κάλυψη, όλων των θεματικών κατηγοριών του υλικού που διαθέτει η βιβλιοθήκη.

-Περαιτέρω ανάπτυξη όσων συλλογών θεωρούνται κατά περίπτωση σημαντικότερες.

-Γνώση των ενδιαφερόντων, των απαιτήσεων και των προτάσεων των χρηστών καθώς και διαφόρων κοινωνικών ομάδων και μειονοτήτων.

-Η συγκρότηση και ανάπτυξη συλλογών τοπικού ενδιαφέροντος.

Η υλοποίηση των παραπάνω στόχων απαιτεί συνεχή ενημέρωση των υπευθύνων, οι οποίοι για το σκοπό αυτό πρέπει να συμμετέχουν και παρακολουθούν σχετικά συνέδρια, ημερίδες, σεμινάρια, εκθέσεις κ.λπ.

Ο εμπλουτισμός των συλλογών της Δημόσιας Βιβλιοθήκης γίνεται με αγορές, δωρεές, ανταλλαγές και υποχρεωτική κατάθεση αντιτύπων.

Ειδικότερα ισχύουν τα εξής:

α) Αγορές: σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

β) Δωρεές: η Διεύθυνση και η Εφορεία της βιβλιοθήκης είναι κατά τόπους αρμόδιες για την αποδοχή ή μη των δωρεών των συλλογών.

γ) Ανταλλαγές: οι ανταλλαγές υλικού γίνονται με βάση τις υπάρχουσες εκδόσεις και τα πολλαπλά αντίτυπα μεταξύ της Βιβλιοθήκης και άλλων φορέων, συλλόγων κ.α. από την Ελλάδα και το εξωτερικό.

δ) Υποχρεωτική κατάθεση: Ισχύει το άρθρο 12 παρ. 4 του Α.Ν. 1362/49, που ορίζει την εφαρμογή των διατάξεων περί υποχρεωτικής κατάθεσης αντιτύπων για όλες τις Δημόσιες Βιβλιοθήκες, όσον αφορά τους συγγραφείς, τυπογράφους, λιθογράφους και εκδότες κάθε εντύπου, που εκδίδεται στην περιοχή της Βιβλιοθήκης.

2.2. Επεξεργασία

Όλες οι Βιβλιοθήκες, για την επεξεργασία του υλικού τους, πρέπει να ακολουθούν τους βιβλιογραφικούς κανόνες και τα διεθνή πρότυπα και να εναρμονίζονται πλήρως με την εθνική βιβλιογραφία.

Ειδικότερα, για τη δημιουργία συλλογικού καταλόγου, οι Κεντρικές Βιβλιοθήκες θα παρέχουν οδηγίες και θα συντονίζουν κάθε τι που βοηθά στη δημιουργία του.

Οι Βιβλιοθήκες για σπάνιες και ειδικές συλλογές, μεριμνούν ειδικότερα για την συντήρηση του υλικού τους, όπως και την πρόσβαση του κοινού προς αυτές.

2.2.1. Απόσυρση υλικού Κάθε Βιβλιοθήκη έχει τη διακριτική ευχέρεια, το υλικό που αποσύρει να το διαθέσει σε άλλες Βιβλιοθήκες ή φορείς, σε βαθμό που μπορεί να χρησιμοποιηθεί. Όσον αφορά τις διαδικασίες καταστροφής, πρέπει να ακολουθούνται οι κείμενες διατάξεις (αριθ. διάταξης κ.λπ.).

2.3. Εξυπηρέτηση κοινού.

Η Δημόσια Βιβλιοθήκη για την εξυπηρέτηση των χρηστών της, διαμορφώνει και λειτουργεί κατάλληλους χώρους, όπως αναγνωστήρια, ανοιχτά βιβλιοστάσια, αίθουσες πολυμέσων κ.λπ.

2.3.1. Χρήστες Κάθε πολίτης έχει πρόσβαση στη Δημόσια Βιβλιοθήκη.

Κάθε χρήστης, ο οποίος δανείζεται υλικό της Βιβλιοθήκης, εφοδιάζεται με κάρτα μέλους, βάσει των στοιχείων της ταυτότητάς του ή του κηδεμόνα του.

Η κάρτα μέλους εκδίδεται δωρεάν. Σε περίπτωση απώλειας, μπορεί να οριστεί το ποσό που απαιτείται για έκδοση νέας κάρτας.

2.3.2. Δανεισμός Το υλικό της Δημόσιας Βιβλιοθήκης είναι κατά βάση διαθέσιμο για δανεισμό είτε για επιτόπια χρήση.

Η κάθε Βιβλιοθήκη έχει τη διακριτική ευχέρεια να περιορίζει το δανεισμό μέρους της συλλογής της.

Ο δανεισμός κάθε έντυπου υλικού γίνεται δωρεάν, αλλά για το μη έντυπο υλικό η Βιβλιοθήκη μπορεί να καθορίζει ιδιαίτερες διαδικασίες δανεισμού.

Η Βιβλιοθήκη είναι υπεύθυνη για τον καθορισμό των επιμέρους διαδικασιών δανεισμού των συλλογών της (χρονικό διάστημα δανεισμού, απώλεια, πρόστιμα κ.λπ.).

2.3.3. Κεντρικές βιβλιοθήκες Οι Δημόσιες Κεντρικές Βιβλιοθήκες υποχρεούνται να εξασφαλίζουν:

-Ανάπτυξη των συλλογών τους, έτσι ώστε να ανταποκρίνονται στην ευρύτητα των αρμοδιοτήτων που έχουν στην περιοχή. -Παροχή υπηρεσιών, στον τομέα της αρμοδιότητάς τους. -Κατευθύνσεις και οδηγίες σε Βιβλιοθηκονομικά θέματα των Βιβλιοθηκών της περιοχής τους, δικτύωση με τις βιβλιοθήκες της περιοχής, συνεργασία με τις άλλες κεντρικές βιβλιοθήκες της χώρας. - Δημιουργία και λειτουργία δανειστικών κέντρων.

Παράλληλα, οι Κεντρικές Δημόσιες Βιβλιοθήκες μπορούν να αναλαμβάνουν οργάνωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων και συνεδρίων, να παρέχουν ειδικές υπηρεσίες σε ΟΤΑ και άλλους φορείς καθώς και ότι άλλο εντάσσεται στις ευρύτερες αρμοδιότητές τους.

3. Οι Δημόσιες Βιβλιοθήκες σε συνεργασία με το Τμήμα Βιβλιοθηκών μπορούν να εισηγηθούν την αναθεώρηση του κανονισμού λειτουργίας, με διατυπωμένες και αιτιολογημένες προτάσεις καθώς και αιτήματα που έχουν προκύψει από τις Βιβλιοθήκες ή και τους χρήστες των βιβλιοθηκών.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 22 Ιουνίου 1998

ΝΟΜΟΤΕΛΕΙΑ Έγγραφο: 1362/49

Σελίδα 1 από 8

Α.Ν. 1362/1949 (ΦΕΚ Α' 337) : Περί ιδρύσεως, ανασυγκροτήσεως και ενιαίας οργανώσεως των ανά το Κράτος Βιβλιοθηκών

[Αρχή Τροποποίησης]

Ο παρών Α.Ν. **ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ** - ΜΕ ΤΗΝ ΠΕΡ. ε ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 17 ΤΟΥ Ν. 3149/03, ΦΕΚ-141 Α' [Τέλος Τροποποίησης]

Άρθρο 1 :

1. Δια κοινών αποφάσεων των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Οικονομικών, δύνανται να ιδρύνται Βιβλιοθήκαι εις Πρωτεύουσας Νομών ή άλλας πόλεις, λαμβάνουσαι το όνομα εκ της πόλεως ένθα ιδρύνονται, προτιμωμένων των πόλεων ένθα υπάρχουν ήδη πυρήνες δημοτικών και κοινοτικών βιβλιοθηκών και βιβλιοθηκών Νομικών Προσώπων Ιδιωτικού Δικαίου.

2. Δι'ομοίων πράξεων δύνανται να ιδρύνται Λαϊκά Αναγνωστήρια εις μικροτέρας πόλεις ή κώμας υπαγόμενα υπό την εποπτείαν των οικείων Βιβλιοθηκών της περιοχής.

3. Αι κατά τα ανωτέρω ιδρυόμεναι Βιβλιοθήκαι, υπαγόμεναι εις την αρμοδιότητα του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας, τελούν υπό την εποπτείαν και τον έλεγχον αυτού, ασκουμένην δια της παρ'αυτώ αρμοδίας υπηρεσίας και της Επιθεωρήσεως Βιβλιοθηκών, άμα δε και υπό την επιστημονικήν εποπτείαν του Γενικού Συμβουλίου Βιβλιοθηκών κατά τα υπό της διεπούσης αυτό Νομοθεσίας ειδικώτερον καθοριζόμενα.

Άρθρο 2 : Σκοπός

1. Σκοποί των κατά το προηγούμενον άρθρον ιδρυομένων Βιβλιοθηκών είναι: α/ η απόκτησις βιβλίων και περιοδικών, εφημερίδων κλπ. προς χρήσιν του αναγνωστικού κοινού, η συγκρότησις και λειτουργία αναγνωστηρίων, η υποκίνησις του ενδιαφέροντος και της αγάπης του κοινού προς το βιβλίον και εν γένει η δημιουργία τοπικής πνευματικής κινήσεως και ζωής, β/ η συγκέντρωσις και χρονολογική καθ'ύλην κατάταξις, εφ'όσον δεν υφίσταται εν τη έδρα της Βιβλιοθήκης Αρχείον, των εγγράφων ή χαρτών από της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας μέχρι των καθ'ημάς χρόνων, των παντός είδους αυτογράφων και επιστολών, εικόνων ή χαλκογραφιών, ως και εν γένει παντός εγγράφου μνημείου της εθνικής ιστορίας.

2. Σκοπός των κατά το αυτό άρθρον ιδρυομένων Λαϊκών Αναγνωστηρίων είναι η απόκτησις μορφωτικών και εκλαικευτικών αναγνωσμάτων, βιβλίων, εφημερίδων ή περιοδικών προς χρήσιν του κοινού, η συγκρότησις και λειτουργία αναγνωστηρίων, η δια παντός μέσου υποκίνησις του ενδιαφέροντος και της αγάπης προς το βιβλίον, η δημιουργία τοπικής πνευματικής κινήσεως, ειδικώτερον δε και η δια του αναγνώσματος εκλαικευσις του τρόπου αντιμετώπισεως των τοπικών επαγγελματικών αναγκών.

Άρθρο 3 :

Εις τας κατά το άρθρ. 1 ιδρυόμενας Βιβλιοθήκας ή Λαϊκά Αναγνωστήρια δύνανται, αποφάσει των οικείων διοικήσεων ή κατόχων, να μεταφερθώσι και αι υπάρχουσαι τυχόν μικρότεροι, αχρησιμοποίητοι δε μέχρι τούδε δια την έλλειψιν κατατάξεως και καταλόγων συντεταγμένων κατά τους κανόνας της βιβλιοθηκονομίας, βιβλιοθήκαι Ιερών Μητροπόλεων και Μονών, Δήμων, Κοινοτήτων ή άλλων Νομικών Προσώπων Δημοσίου ή Ιδιωτικού Δικαίου ή και ιδιωτών. Αι Βιβλιοθήκαι αύται δύνανται να κατατάσσωνται ιδιαίτέρως εις τας τοπικάς Βιβλιοθήκας ή τα Λαϊκά Αναγνωστήρια υπό το όνομα των Ιερών Μητροπόλεων, των Ιερών Μονών, Νομικών Προσώπων ή ιδιωτών εξ ών προέρχονται.

Άρθρο 4 : Ενιαία οργάνωσις των Βιβλιοθηκών και Λαϊκών Αναγνωστηρίων

Αι κατά τας διατάξεις του παρόντος ιδρυόμεναι Βιβλιοθήκαι και Λαϊκά Αναγνωστήρια οργανούνται καθ'ενιαίον σύστημα συμφώνως προς τας διατάξεις του παρόντος Νόμου.

Η καθ'ενιαίον σύστημα οργάνωσις των Βιβλιοθηκών και των Λαϊκών Αναγνωστηρίων περιλαμβάνει: α/ διοικήσιν, β/ στέγασιν, γ/ πλουτισμόν, δ/ λειτουργίαν Βιβλιοθήκης και Αναγνωστηρίου, ε/ λειτουργίαν Κεντρικών κατά περιφερείας Βιβλιοθηκών και στ/ επιθεώρησιν Βιβλιοθηκών.

Άρθρο 5 : Διοικήσεις

1. Εκάστη Βιβλιοθήκη αποτελεί Νομικόν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου και διοικείται υπο Εφορείας απαρτιζομένης εκ τριών μέχρι πέντε μελών. Ο αριθμός τούτων δι'εκάστην Βιβλιοθήκην ορίζεται δια πράξεως του Υπουργού της Εθνικής Παιδείας.

2. Δι'ομοίας πράξεως διορίζονται ο Πρόεδρος και τα μέλη της Εφορείας επί τριετεί θητεία κατά προτίμησιν μεταξύ προσώπων εχόντων μίαν των ακόλουθων ιδιοτήτων, αναλόγως του τόπου ένθα ιδρύεται εκάστη Βιβλιοθήκη: α/ Μητροπολίτης, β/ Δήμαρχος ή Πρόεδρος Κοινότητος, γ/ πρόσωπα διακρινόμενα δια την τοπικήν εκπολιτιστικήν συμβολήν και δράσιν των, δ/ ο ανώτερον κατά βαθμόν εκπαιδευτικός της έδρας της Βιβλιοθήκης, ε/ ο Εφορος Αρχαιοτήτων, στ/ εις επιστήμων κατά προτίμησιν δικαστικός.

3. Η Εφορεία εκάστης Βιβλιοθήκης, συνεργομένη μετά πρόσκλησιν του Προέδρου εντός δέκα πέντε ημερών από της κοινοποιήσεως του διορισμού των μελών της, εκλέγει τον Γραμματέα αυτής, προκειμένου δε περί πενταμελούς Εφορείας και τον Αντιπρόεδρον.

4. Εκάστην Βιβλιοθήκην εκπροσωπεί ενώπιον πάσης αρχής και των Δικαστηρίων ο Πρόεδρος αυτής.

5. Εκάστη Βιβλιοθήκη τηρεί ιδίαν σφραγίδα περιλαμβάνουσαν τον τίτλον αυτής "Βιβλιοθήκη" και το όνομα της πόλεως ή κωμοπόλεως εν ή εδρεύει, εν τω μέσω δε ταύτης το Εθνόσημον του Κράτους. Αι κατά το άρθρ. 13 του παρόντος χαρακτηριζόμεναι ως "Κεντρικά Βιβλιοθήκαι" χρησιμοποιούν μετά του ως άνω τίτλου ως υπότιτλον και τον ειδικόν χαρακτήρα αυτών ως "Κεντρικών" και το όνομα της περιοχής.

6. Πάν θέμα αφορών εις την συγκρότησιν των Εφορειών, τον σχηματισμόν απαρτίας, την διεξαγωγήν των συνεδριών, την λήσιν αποφάσεων, ως και πάσα σχετική λεπτομέρεια ρυθμίζονται εκάστοτε ομοιομόρφως δια πάσας τας Βιβλιοθήκας υπό του "Κανονισμού διοικήσεως των Βιβλιοθηκών" εκδιδόμενου δια πράξεως του Υπουργού της Εθνικής Παιδείας μετά γνώμην του Γενικού Συμβουλίου Βιβλιοθηκών.

Άρθρο 6 : Προσωπικόν

1. Εκάστη των κατά τας διατάξεις του άρθρ. 1 του παρόντος Νόμου ιδρυομένων Βιβλιοθηκών περιλαμβάνει το εξής προσωπικόν: α/ Ένα Βιβλιοφύλακα επί βαθμώ και μισθώ Γραμματέως β' τάξεως, όστις είναι και Διευθυντής της Βιβλιοθήκης, δυνάμενον μετά συμπλήρωσιν διετούς εν εκάστω βαθμώ υπηρεσίας, μετά πρότασιν της οικείας Εφορείας και την έκθεσιν του Επιθεωρητού Βιβλιοθηκών ή τούτου μη υπάρχοντος της εν τω Υπουργείω αρμοδίας Διευθύνσεως περί του ευδοκίμου της υπηρεσίας του υπαλλήλου, να προαχθή μέχρι του βαθμού και μισθού Τμηματάρχου α' τάξεως. β/ Ένα Ταξινόμον επί βαθμώ και μισθώ Γραφέως α' τάξεως, δυνάμενον μετά συμπλήρωσιν διετούς εν εκάστω βαθμώ και μισθώ ευδοκίμου υπηρεσίας και μετά πρότασιν του Διευθυντού της Βιβλιοθήκης, να προαχθή μέχρι του βαθμού και μισθού του Εισηγητού. γ/ Ένα καθαριστήν ή καθαρίστριαν εκτελούντα χρέη κλητήρος επί βαθμώ και μισθώ κλητήρος γ' τάξεως, προαγόμενον μετά διετή ευδοκίμον υπηρεσίαν εις τον βαθμόν και μισθόν κλητήρος β' τάξεως.

2. "Προκειμένου περί Κεντρικών κατά περιφέρειας Βιβλιοθηκών, ο ως άνω αριθμός των Ταξινόμων ορίζεται εις τρεις.

Προς τον σκοπόν της διακινήσεως των εις τας Κεντρικάς Βιβλιοθήκας διατιθεμένων βιβλιοαυτοκινήτων εις περιοχάς της αρμοδιότητός των, συνιστώνται αι κάτωθι θέσεις: α/ Μόνιμοι.

Β' Κατηγορίας, 2 θέσεις Ταξινόμων επί βαθμοίς 10ω έως 6ω. β/ Προσωπικόν επί σχέσει εργασίας ιδιωτικού δικαίου διεπόμενον υπό των διατάξεων των Ν.Δ. 385/69 "περί προσλήψεως προσωπικού επί σχέσει ιδιωτικού δικαίου εις δημοσίας υπηρεσίας και Ν.Π.Δ.Δ." και 1198/1972 "περί του τρόπου ρυθμίσεως των όρων αμοιβής και εργασίας των επί σχέσει εργασίας ιδιωτικού δικαίου προσωπικού του Δημοσίου, των Ο.Τ.Α. και Ν.Π.Δ.Δ. και τροποποιήσεως διατάξεων της περί συλλογικών συμβάσεων νομοθεσίας". 2 θέσεις οδηγών αυτοκινήτων Το εν λόγω προσωπικόν δύναται να μετακινήται άνευ χρονικού περιορισμού, καταβάλλονται δε αυτώ, πάντα τα έξοδα μετακινήσεως και παραμονής εκτός έδρας, κατά τας ισχύουσας εκάστοτε διατάξεις" (αντικ.παρ. 2 από Ν. 415/1976).

3. Βιβλιοφύλαξ διορίζεται δια Β.Δ/τος, εκδιδόμενου προτάσει του Υπουργού της Εθνικής Παιδείας, πτυχιούχος των ημετέρων ή ξένων Πανεπιστημίων, κάτοχος μιάς τουλάχιστον ξένης γλώσσας, κατά προτίμησιν της Γαλλικής ή της Αγγλικής, προτιμωμένου του συμπληρώσαντος τον

κύκλον σπουδών Βιβλιοθηκονομίας, κατά τας διατάξεις του παρόντος Νόμου και τυχόντος σχετικού πτυχίου ή πιστοποιητικού σπουδών ή, ελλείψει τούτου, του προυπηρετήσαντος εν Βιβλιοθήκη ή ασχοληθέντος με την Βιβλιοθηκονομίαν.

4. Ταξινόμος διορίζεται δια πράξεως του Υπουργού της Εθνικής Παιδείας πτυχιούχος του Γυμνασίου ή Πρακτικού Λυκείου ή Δημοσίας Εμπορικής Σχολής, προτιμωμένου του συμπληρώσαντος τον κατά τ'ανωτέρω κύκλον σπουδών Βιβλιοθηκονομίας και τυχόντος σχετικού πτυχίου ή πιστοποιητικού σπουδών.

5. Καθαριστής ή καθαρίστρια διορίζεται και απολύεται δια πράξεως του Διευθυντού της Βιβλιοθήκης.

6. Η θέσις του Βιβλιοφύλακος και του Ταξινόμου δύναται να πληρωθή προσωρινώς δια πράξεως του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και δια της προσθέτου αναθέσεως των έργων και καθηκόντων τούτων εις εκπαιδευτικούς λειτουργούς της Μέσης ή Στοιχειώδους Εκπαιδεύσεως υπηρετούντας εν τη έδρα της Βιβλιοθήκης, επί επιμισθία δε ίσω προς το εν τρίτον του μηνιαίου μισθού των.

7. Οι αποθεοσίαν αυτών βαρύνει το Δημόσιον Ταμείον, της σχετικής πιστώσεως εγγραφομένης εις τον ειδικόν προϋπολογισμόν του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας.

8. Η πειθαρχική εξουσία επί του προσωπικού των Βιβλιοθηκών ασκείται κατά τας περί του προσωπικού της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας ισχύουσας εκάστοτε διατάξεις, αρμοδίου οργάνου καθισταμένου εν προκειμένω της Εφορείας της Βιβλιοθήκης εις πρώτον βαθμόν, εις δεύτερον δε και τελευταίον του Υπουργού της Εθνικής Παιδείας.

9. Εκάστον Λαϊκόν Αναγνώστηριον περιλαμβάνει ένα Ταξινόμον επί τω ως άνω καθοριζομένω βαθμώ και μισθώ διοριζομένω και προαγομένω κατά τας διατάξεις του παρόντος άρθρου, ως και ένα καθαριστήν ή καθαρίστριαν επί βαθμώ και μισθώ κλητήρος γ'τάξεως διοριζόμενον προτάσει του προϊσταμένου του Λαϊκού Αναγνώστηριου δια πράξεως του οικείου Νομάρχου ή υπαρχούσης Κεντρικής Βιβλιοθήκης, δια πράξεως του Διευθυντού αυτής.

Άρθρο 7 : Αρμοδιότης Εφορειών και Διευθύνσεων

1. Εις εκάστην Εφορείαν ανήκει η διοίκησις της οικείας Βιβλιοθήκης, ως και η εποπτεία της λειτουργίας αυτής κατά τρόπον διασφαλίζοντα την αρτιωτέραν επίτευξιν των σκοπών της, συμφώνως προς τας διατάξεις του παρόντος Νόμου και τας κατ'εφαρμογήν αυτού εκδιδόμενας πράξεις της Διοικήσεως, ως και πάσα άλλη υπό του παρόντος Νόμου παρεχομένη εις τας Εφορείας ειδική αρμοδιότης.

2. Ο Διευθυντής εκάστης Βιβλιοθήκης μεριμνά δια τον τακτικόν δια βιβλίων και περιοδικών πλουτισμόν της, την συγκρότησιν συλλογών εκ βιβλίων, δημοσιευμάτων, χειρογράφων και άλλων ιστορικών εγγράφων αφορώντων την γεωγραφικήν περιοχήν της Βιβλιοθήκης, την κανονικήν λειτουργίαν Γραφείου και Αναγνώστηριου, ως και την ευπρεπή εμφάνισιν αυτών, την αρτίαν εξυπηρέτησιν του αναγνωστικού κοινού, την οργάνωσιν διαλέξεων, ομιλιών και συγκεντρώσεων εθνικού και μορφωτικού περιεχομένου και λαμβάνει γενικώς παν μέτρον ικανόν να προαγάγη τας εκπολιτιστικάς και τας ειδικωτέρας επαγγελματικάς ανάγκας της οικείας περιοχής.

Άρθρο 8 : Λειτουργία των Βιβλιοθηκών

Αι Βιβλιοθήκαι λειτουργούν ομοιομόρφως υπό την εποπτείαν των οικείων Εφορειών επί τη βάσει "Κανονισμού λειτουργίας Βιβλιοθηκών", συντασσομένου υπό της αρμοδίας Υπηρεσίας του Υπουργείου ή του Γενικού Συμβουλίου Βιβλιοθηκών, εγκρινόμενου δε δια πράξεως του Υπουργού της Εθνικής Παιδείας και ισχύοντος δια πάσας τας Βιβλιοθήκας του Κράτους.

Άρθρο 9 : Στέγασις

1. Εκάστη Βιβλιοθήκη στεγάζεται εν ιδίω οικήματι δυνάμει εκχωρήσεως της δωρεάν στεγάσεως υπό του ιδιοκτήτου ή μισθώσεως επί τούτω γινομένης υπό της οικείας Εφορείας, είτε εις αυτοτελές ή ιδιαίτερον διαμέρισμα Δημοσίου, δημοτικού, Κοινοτικού ή κοινοφελούς εν γένει Καταστήματος.

Εις περίπτωσιν μισθώσεως κτιρίου, οι όροι της μισθώσεως καθορίζονται υπό της Εφορείας και εγκρίνονται υπό του Υπουργείου, το δε μίσθωμα βαρύνει τον ειδικόν προϋπολογισμόν του Υπουργείου της Εθνικής Παιδείας, όπερ δικαιούται ν'αρνηθή την έγκρισιν της μισθώσεως ή την δωρεάν παραχώρησιν της στεγάσεως λόγω ακαταλληλότητος του κτιρίου ή της θέσεως αυτού.

2. Πάσα ανέγερσις, μεταρρύθμισις, μετασκευή ή επισκευή των κτιρίων των Βιβλιοθηκών γίνεται μερίμνη της Τεχνικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και εις βάρος των δια τα Σχολικά κτίρια παραχωρουμένων πιστώσεων.

Άρθρο 10 : Πόροι και διαχείρισις της περιουσίας των Βιβλιοθηκών

1. Πόροι εκάστης κατά το άρθρ. 1 του παρόντος Πόρου ιδρυομένης Βιβλιοθήκης είναι: α/ ετησία χορηγία του Κράτους εγγραφομένη εις τον Ειδικόν Προυπολογισμόν του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και παρεχομένη επί τη βάσει σχετικού πίνακος καταρτιζομένου υπό της αρμοδίας υπηρεσίας αυτού. β/ ετησία χορηγία του Δήμου ή της Κοινότητος της έδρας της Βιβλιοθήκης, αποτελούσα ποσοστόν επί του συνόλου των εσόδων των, καθοριζόμενον δι'αποφάσεως του Υπουργού των Εσωτερικών, εγγραφομένη δε υποχρεωτικώς εις τους οικείους προϋπολογισμούς αυτών. γ/ ετησία χορηγία των Ιερών Μονών και Ιερών Μητροπόλεων των οικείων περιοχών ή των Εκκλησιών. δ/ Χορηγία αυτονόμων τοπικών Ταμείων και Οργανισμών. ε/ Προαιρετικά συνδρομαί των κατοίκων της περιοχής καταβαλλόμεναι εν τω Καταστήματι Βιβλιοθήκης, εισπραττόμεναι δε επί τη βάσει διπλοτύπων αποδείξεως του αρμοδίου βιβλιοφύλακος της Βιβλιοθήκης. στ/ Το προϊόν των εισπράξεων εκ της οργανώσεως εκθέσεων του βιβλίου διαλέξεων, ομιλιών, εορτών κλπ. γινομένων υπέρ ενισχύσεως των Βιβλιοθηκών, απαλλασσομένων παντός φόρου ή τέλους. ζ/ Πάσα οποιονδήποτε παρεχομένη δωρεά ή κληροδοσία, ή αποδοχή των οποίων γίνεται μετά προηγουμένην έγκρισιν της οικείας Εφορείας.

2. Την είσπραξιν και διαχείρισιν των πόρων, τας πληρωμάς, ως και την διαχείρισιν των περιουσιακών εν γένει στοιχείων εκάστης Βιβλιοθήκης ενεργεί ο αρμόδιος κατά τον κανονισμόν υπάλληλος συμφώνως προς τας περί Δημοσίου Λογιστικού κειμένας διατάξεις, ο δε έλεγχος της νομιμότητος των δαπανών διεξάγεται υπό της αρμοδίας υπηρεσίας της οικείας Νομαρχίας ή Γενικής Διοικήσεως.

Άρθρο 11 :

Το Γενικόν Συμβούλιον Βιβλιοθηκών επί τη βάσει των εις αυτό υποβαλλομένων στοιχείων, εκθέσεων του οικείου Διευθυντού εκάστης Βιβλιοθήκης και του Επιθεωρητού των Βιβλιοθηκών, γνωματεύει προς το Υπουργείον περί του ειδικωτέρου τυχόν χαρακτήρος εκάστης Βιβλιοθήκης, ώστε αύτη, παραλλήλως προς τον γενικόν μορφωτικόν προορισμόν της, να ανταποκρίνηται εις τας τοπικάς ανάγκας και τας επιδόσεις των κατοίκων της περιοχής.

Άρθρο 12 : Πλουτισμός

1. Οι συμφώνως προς το άρθρ. 10 του παρόντος Νόμου ετήσιοι πόροι των Βιβλιοθηκών διατίθενται προς κάλυψιν των εξόδων λειτουργίας εκάστης Βιβλιοθήκης και δια τον πλουτισμόν αυτών δια της προσκτήσεως βιβλίων, εντύπων εν γένει, χειρογράφων κλπ. και την πληρωμήν συνδρομών εις περιοδικά και εφημερίδας.

2. Ο πίναξ των αγορασθησομένων καθ'έκαστον έτος βιβλίων συντάσσεται υπό του Διευθυντού της Βιβλιοθήκης, η δε σχετική δαπάνη εγκρίνεται υπό της οικείας αυτής Εφορείας. Αντίγραφον των καταλόγων των αγορασθέντων βιβλίων υποβάλλεται εις το Υπουργείον Εθνικής Παιδείας, όπερ συμφώνως και προς το άρθρ. 11 του παρόντος δίδει τας απαιτούμενας οδηγίας ως προς την σκοπιμότητα προσκτήσεως βιβλίων ωρισμένων κατηγοριών.

3. Εις παρουσιαζόμενας ευκαιρίας προσκτήσεως σπανίων βιβλίων ή χειρογράφων, δύναται ο Διευθυντής της Βιβλιοθήκης να προβή εις την αγοράν και άνευ προηγουμένης εγκρίσεως της δαπάνης από της οικείας Εφορείας. Περί της πραγματοποιηθείσης αγοράς παρέχεται η εκ των υστέρων έγκρισις της Εφορείας της Βιβλιοθήκης.

4. Αι διατάξεις του Νόμ. υπ'αριθ. 880/1943 "περί υποχρεώσεως των τυπογράφων και εκδοτών προς κατάθεσιν εντύπων παρά ταις Βιβλιοθήκαις του Κράτους" ισχύουν όσον αφορά τους συγγραφείς, τυπογράφους, λιθογράφους και εκδότας παντός εν γένει εντύπου εκδιδόμενου εν τη περιοχή της Βιβλιοθήκης.

Άρθρο 13 : Κεντρικά κατά περιφέρειας Βιβλιοθήκαι

1. Προς πληρεστέραν ευδωσιν του προορισμού των Βιβλιοθηκών ο Υπουργός της Εθνικής Παιδείας, μετά γνώμην του Γενικού Συμβουλίου Βιβλιοθηκών της Ελλάδος, δύναται να ορίση δι'αποφάσεως των μίαν των Δημοσίων Βιβλιοθηκών ή μίαν των υπαγομένων εις τας διατάξεις του